

**การรำชี้เหตุผล เริงจริยธรรมของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา  
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม**

**๑๒ พ.ค. ๒๕๑๑**

**ปริณิษานิพนธ์  
ของ  
ปรีชา สายคำ**

**เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา  
ตามหลักสูตรปริณิษาศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกพลศึกษา  
มีนาคม ๒๕๑๑  
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**

**การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา  
สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดนครปฐม**

**บทคัดย่อ  
ของ  
ปรีชา สายฟ้า**

**เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา  
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกพลศึกษา**

**มีนาคม 2540**

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมสำหรับครูพลศึกษา 4 ลักษณะคือ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และความเมตตากรุณา ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน ครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม จำนวน 190 คน เป็นชาย 134 คน และเป็นหญิง 56 คน เครื่องมือที่ใช้ศึกษาเป็นแบบทดสอบการวิจัยเหตุผลเชิงจริยธรรม

ผลการศึกษาพบว่า

1. การทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษา ด้านความรับผิดชอบ เพศหญิงกับเพศชายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยมากกว่า ส่วนในด้านความซื่อสัตย์ ด้านความยุติธรรม และด้านความเมตตากรุณา เพศหญิงกับเพศชายไม่แตกต่างกันที่ระดับ .05

2. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะจริยธรรม โดยแบ่งตามอายุต่ำกว่า 30 ปี ในส่วนความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และความเมตตากรุณา มีค่าเฉลี่ย 28.37, 20.78, 20.56 และ 34.45 ตามลำดับ และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.68, 2.60, 2.44 และ 2.44 ตามลำดับ อายุ 30-40 ปี มีค่าเฉลี่ย 29.77, 20.99, 20.61 และ 33.68 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.92, 3.23, 2.49 และ 2.94 อายุ 41 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ย 30.24, 21.00, 21.11 และ 34.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.95, 2.24, 2.02 และ 2.22 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความรับผิดชอบของครูพลศึกษาซึ่งแบ่งตามอายุ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อนำมาวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่าครูพลศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี กับครูพลศึกษาที่มีอายุ 30-40 ปี ครูพลศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี กับครูพลศึกษาที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป และครูพลศึกษาที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอายุ 41 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ อายุ 30-40 ปี และน้อยที่สุดคืออายุต่ำกว่า 30 ปี ส่วนด้านความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และความเมตตากรุณา ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะทางจริยธรรม โดยแบ่งตามประสบการณ์การทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี ในส่วนของความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และความเมตตากรุณา มีค่าเฉลี่ย 29.08, 20.86, 20.53 และ 34.23 มีค่าความเบี่ยงเบน

มาตรฐาน 3.18, 2.92, 2.49 และ 2.31 ประสิทธิภาพการทำงาน 10-20 ปี มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 29.87, 20.87, 20.81 และ 34.17 มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.79, 2.90, 2.30 และ 2.98 ประสิทธิภาพ 21-30 ปี มีค่าเฉลี่ย 30.28, 21.50, 22.21 และ 33.85 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.84, 2.02, 2.15 และ 1.46 ส่วนด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และความเมตตากรุณา โดยแบ่งตามประสิทธิภาพการทำงาน ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละสถานการณ์ แต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมแต่ละด้านของตัวแปร ตามลักษณะอายุและประสิทธิภาพในกลุ่มเพศหญิง ในเพศหญิงอายุต่ำกว่า 30 ปี มีประสิทธิภาพต่ำกว่า 10 ปี มีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความเมตตากรุณา มีค่าเฉลี่ย 28.66, 21.39, 21.04 และ 35.13 ตามลำดับ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.23, 2.06, 1.66 และ 1.54 เพศหญิงที่อายุต่ำกว่า 30 ปี มีประสิทธิภาพต่ำกว่า 10-20 ปี มีค่าเฉลี่ย 27.85, 19.98, 19.78 และ 33.35 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.34, 3.14, 3.28 และ 3.22 เพศหญิงที่มีอายุต่ำกว่า 30-40 ปี ประสิทธิภาพต่ำกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 28.33, 19.00, 19.22 และ 32.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.38, 5.59, 4.73 และ 2.78 เพศหญิงที่อายุต่ำกว่า 30-40 ปี ประสิทธิภาพต่ำกว่า 10-20 ปี มีค่าเฉลี่ย 29.80, 20.50, 21.00 และ 32.70 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.04, 5.25, 1.63 และ 2.56 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ในด้านความเมตตากรุณา พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อนำมาวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่าครูพลศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี ประสิทธิภาพต่ำกว่า 10 ปี ครูพลศึกษาอายุต่ำกว่า 30 ปี ประสิทธิภาพ 10-20 ปี กับครูพลศึกษาอายุ 30-40 ปี ประสิทธิภาพต่ำกว่า 10 ปี ครูพลศึกษาอายุต่ำกว่า 30 ปี ประสิทธิภาพต่ำกว่า 10 ปี กับครูพลศึกษาอายุ 30-40 ปี ประสิทธิภาพต่ำกว่า 10 ปี ครูพลศึกษาอายุต่ำกว่า 30 ปี กับครูพลศึกษาอายุ 30-40 ปี ประสิทธิภาพต่ำกว่า 10 ปี และครูพลศึกษาอายุ 30-40 ปี ประสิทธิภาพต่ำกว่า 10 ปี กับครูพลศึกษาอายุ 30-40 ปี ประสิทธิภาพ 10-20 ปี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละสถานการณ์ แต่ละคุณลักษณะทาง จริยธรรมแต่ละระดับตัวแปร ตามลักษณะอายุและประสบการณ์ในกลุ่มเพศชาย ในชายอายุต่ำกว่า 30-40 ปี ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ย 29.70, 21.00, 20.50 และ 34.16 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.87, 2.53, 1.76 และ 2.29 เพศชายอายุต่ำกว่า 30-40 ปี ประสบการณ์ต่ำกว่า 10-20 ปี มีค่าเฉลี่ย 30.00, 21.26, 20.82 และ 34.16 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.66, 2.47, 2.38 และ 3.17 เพศชายที่อายุ 40 ปีขึ้นไป ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 28.90, 21.00, 20.63 และ 33.90 มี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.13, 1.84, 2.76 และ 2.66 เพศชายมีอายุ 40 ปีขึ้นไป ประสบการณ์ต่ำกว่า 10-20 ปี มีค่าเฉลี่ย 30.6, 20.75, 21.24 และ 35.10 มีส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 2.30, 2.48, 1.66 และ 2.25 เพศชายที่อายุ 40 ปีขึ้นไป ประสบการณ์ ต่ำกว่า 21-30 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 30.28, 21.50, 21.21 และ 33.85 มีส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน 2.84, 2.02, 2.15 และ 1.46 เมื่อนำมาทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนน เฉลี่ยแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษาในด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความ ยุติธรรม และความเมตตากรุณา พบว่าไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับ .05

**THE MORAL REASONING OF PHYSICAL EDUCATION TEACHERS  
IN PRIMARY SCHOOLS UNDER CHANGWAT NAKHON PATHOM**

**AN ABSTRACT**

**BY**

**PREECHA SAIKUM**

**Presented in partial fulfillment of the requirements for the  
Master of Education degree in Physical Education  
at Srinakharinwirot University**

**March 1997**

The purpose of this study was to find levels of moral reasoning of the primary school physical education teachers in Nakhonpathom. The areas concerned were responsibility, honesty, justice and kindness. The subjects were 190 physical education teachers. The variables to investigate were classified into sexes, ages and teachers, the data were treated and found as follows:

1. There were significant differences of opinions under the topic of responsibility, at .05 level. However, there were no differences under other topics.

2. For teachers classified by ages, below 30, 30 - 40 and over 41 years old, it was found as follows:

2.1 The first group rated the respective topics by mean levels of 28.37, 20.78, 20.56 and 34.45.

2.2 The second group rated them by mean levels of 29.77, 20.99, 20.61 and 33.68.

2.3 The third group rated them by mean levels of 30.24, 21.00, 21.11 and 34.53.

3. For teachers classified by teaching experiences, below 10 years, 10 - 20 years and 21 - 30 years, it was found as follows:

3.1 The first group rated the respective topics by mean levels of 29.08, 20.86, 20.53 and 34.23.

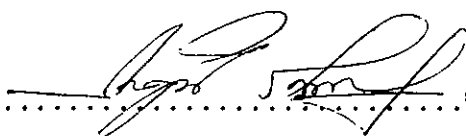
3.2 The second group rated them by mean levels of 29.87, 21.50, 22.21 and 33.85.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว  
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก  
พลศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม


  
..... ประธาน

(รศ.พาณิชย์ บิลมาศ)

  
..... กรรมการ

(ผศ.ภาควงุมิ รัตนโรจนากุล)

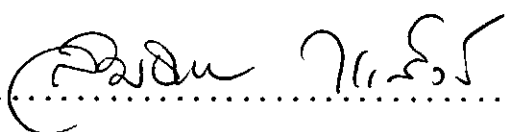
คณะกรรมการสอบ

  
..... ประธาน

(รศ.พาณิชย์ บิลมาศ)

  
..... กรรมการ

(ผศ.ภาควงุมิ รัตนโรจนากุล)

  
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อ.สมชาย ากรสังข์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร  
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

  
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริฎา พูลสุวรรณ)

วันที่ 14 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2540

## ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เนื่องจากได้รับความแนะนำและความช่วยเหลือในการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เป็นอย่างยิ่ง จากรองศาสตราจารย์ผาณิต ปิลมาศ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ภาควิชา รัตนโรจนากุล คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และอาจารย์สมชาย ไกรสิงห์ กรรมการสอบปริญญานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพถนัทธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วรรณรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงษ์พันธ์ พงษ์โรสภา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โกศล มีคุณ อาจารย์สุวรรณมา สายคำ พร้อมทั้ง ดร.วันทยา วงศ์ศิลปภิรมย์ ดร.สุจิตรา สีนวล และอาจารย์ธรรมรัตน์ รัมมนต์ ที่ให้ความช่วยเหลือและแนะนำแก้ไขแบบสอบถาม นอกจากนี้ขอขอบพระคุณครูพลศึกษานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

สุดท้ายนี้ขอโน้มราลึกถึงพระคุณบิดามารดาที่เป็นแรงใจและสมาชิกทุกคนในครอบครัวที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ จนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ปรีชา สายคำ

## สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ .....	1
คำนำ .....	1
ความมุ่งหมายของการค้นคว้า .....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า .....	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า .....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ .....	4
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย .....	6
ความหมายของจริยธรรม .....	6
พัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคล .....	8
คุณลักษณะทางจริยธรรม .....	13
ลักษณะสำคัญของเหตุผลเชิงจริยธรรม .....	15
ประเภทของเครื่องมือวัดจริยธรรม .....	17
คุณลักษณะของครูพลศึกษา .....	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....	25
งานวิจัยในประเทศ .....	25
งานวิจัยในประเทศไทย .....	27
สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า .....	28
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า .....	29
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง .....	29
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล .....	30

บทที่	หน้า
วิธีดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูล .....	32
วิธีจัดกระทำกับข้อมูล .....	32
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า .....	33
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล .....	33
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล .....	33
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล .....	34
5 บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ .....	62
บทย่อ .....	62
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า .....	62
วิธีดำเนินการวิจัย .....	62
การวิเคราะห์ข้อมูล .....	63
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า .....	64
อภิปรายผล .....	69
ข้อเสนอแนะทั่วไป .....	70
บรรณานุกรม .....	71
ภาคผนวก .....	75
ประวัติย่อของผู้วิจัย .....	89

## บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงเทคนิคหรือเครื่องมือที่ใช้วัดจริยธรรมลักษณะต่าง ๆ .....	20
2 แสดงข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นร้อยละ จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์ .....	35
3 แสดงข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นร้อยละ จำแนกตามเพศหนึ่งและ เพศชาย แบ่งตามอายุและประสบการณ์ .....	36
4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบความแตกต่างระหว่าง คะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษาโดยใช้สถิติที่ ระหว่างเพศ .....	37
5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะทางจริยธรรม ซึ่งประกอบด้วย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และความเมตตา กรุณา โดยแบ่งตามอายุ .....	38
6 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทาง จริยธรรมด้านความรับผิดชอบของครูพลศึกษาโดยใช้สถิติเอฟ โดยแบ่งตามอายุ	39
7 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มเป็นรายคู่ของคะแนน ทดสอบคุณลักษณะทางจริยธรรมด้านอายุของครูพลศึกษาของทั้ง 3 กลุ่ม .....	40
8 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทาง จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของครูพลศึกษาโดยใช้สถิติเอฟ โดยแบ่งตามอายุ	41
9 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทาง จริยธรรมด้านความยุติธรรมของครูพลศึกษาโดยใช้สถิติเอฟ โดยแบ่งตามอายุ	42
10 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทาง จริยธรรมด้านความเมตตากรุณาของครูพลศึกษาโดยใช้สถิติเอฟ โดยแบ่งตามอายุ	43

ตาราง	หน้า
11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะทางจริยธรรมซึ่งประกอบด้วย ด้วยความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และความเมตตากรุณา โดยแบ่งตามประสบการณ์ .....	44
12 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทาง จริยธรรมด้านความรับผิดชอบของครูพลศึกษาโดยใช้สถิติเอฟ โดยแบ่งตาม ประสบการณ์การทำงาน .....	45
13 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทาง จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของครูพลศึกษาโดยใช้สถิติเอฟ โดยแบ่งตาม ประสบการณ์การทำงาน .....	46
14 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทาง จริยธรรมด้านความยุติธรรมของครูพลศึกษาโดยใช้สถิติเอฟ โดยแบ่งตาม ประสบการณ์การทำงาน .....	47
15 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทาง จริยธรรมด้านความเมตตากรุณาของครูพลศึกษาโดยใช้สถิติเอฟ โดยแบ่ง ตามประสบการณ์การทำงาน .....	48
16 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละสถานการณ์ แต่ละคุณลักษณะ ทางจริยธรรมแต่ละด้านของแต่ละตัวแปร ตามลักษณะของอายุและประสบการณ์ ในกลุ่มเพศหญิง .....	49
17 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละสถานการณ์ แต่ละคุณลักษณะ ทางจริยธรรมแต่ละด้านของแต่ละตัวแปร ตามลักษณะของอายุและประสบการณ์ ในกลุ่มเพศชาย .....	51
18 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยแต่ละคุณลักษณะทาง จริยธรรมของครูพลศึกษาด้านความรับผิดชอบ แบ่งตามอายุและประสบการณ์ ในเพศหญิง .....	53

ตาราง	หน้า
19 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรม ของครูพลศึกษาด้านความซื่อสัตย์ แบ่งตามอายุและประสบการณ์ในกลุ่มเพศหญิง	54
20 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยแต่ละคุณลักษณะทาง จริยธรรมของครูพลศึกษาด้านความยุติธรรม แบ่งตามอายุและประสบการณ์ใน กลุ่มเพศหญิง .....	55
21 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยแต่ละคุณลักษณะทาง จริยธรรมของครูพลศึกษาด้านความเมตตากรุณา แบ่งตามอายุและประสบการณ์ ในกลุ่มเพศหญิง .....	56
22 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มเป็นรายคู่ของคะแนน การทดสอบคุณลักษณะจริยธรรมด้านความเมตตากรุณาของครูพลศึกษา โดยแบ่ง ตามอายุและประสบการณ์ ในกลุ่มเพศหญิง .....	57
23 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยแต่ละคุณลักษณะทาง จริยธรรมของครูพลศึกษาด้านความรับผิดชอบ โดยใช้สถิติเอฟ แบ่งตามอายุและ ประสบการณ์ ในกลุ่มเพศชาย .....	58
24 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยแต่ละคุณลักษณะทาง จริยธรรมของครูพลศึกษาความด้านซื่อสัตย์ โดยใช้สถิติเอฟ แบ่งตามอายุและ ประสบการณ์ในกลุ่มเพศชาย .....	59
25 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคุณลักษณะทางจริยธรรม ของครูพลศึกษาด้านความยุติธรรม โดยใช้สถิติเอฟ แบ่งตามอายุและประสบการณ์ ในกลุ่มเพศชาย .....	60
26 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคุณลักษณะทางจริยธรรม ของครูพลศึกษาด้านความเมตตากรุณา โดยใช้สถิติเอฟ แบ่งตามอายุและ ประสบการณ์ในกลุ่มเพศชาย .....	61

## บทที่ 1

### บทนำ

#### ความ

การดำรงชีวิตและการดำเนินชีวิตของคนในสังคมมีความผูกพันและสัมพันธ์กันอย่างลึกซึ้งยิ่งไม่ได้ ทั้งความผูกพันและความสัมพันธ์ต่อกันของคนในสังคมนี้มีหลายรูปแบบหลายทางการประพจน์ปฏิบัติคนในสังคมหนึ่ง ๆ มีลักษณะเหมือนหรือใกล้เคียงกันจนเป็นเอกลักษณ์ของสมาชิกของสังคมนั้น ๆ จึงเกิดจริยธรรมของสังคมนั้น จริยธรรมเป็นเครื่องกำหนดความเจริญ ความเสื่อมของสังคม สังคมที่เจริญจะมีคนทรงคุณธรรมอยู่มาก มีคุณธรรมสูง ความประพฤติของคนดี มีการประพจน์ตนที่ไม่เป็นการเบียดเบียนทั้งตนเองและผู้อื่น เป็นลักษณะของความมีจริยธรรมดี ทุกคนในสังคมมีความสุข สังคมนั้นเหมาะสมและสงบสุข

สภาพสังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปในทุกด้าน ทั้งด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคม สภาพของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่มีการพัฒนามากขึ้น และมีลักษณะเป็นสังคมเมืองมากขึ้น เป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย เช่น เกิดความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหายาเสพติด ปัญหาความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวลดลงและเกิดความเครียดมากขึ้น ดังนั้นจริยธรรมจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับสังคมไทยในปัจจุบัน ดังที่ ชาญชัย อินทรประวัติ (2535 : 11) กล่าวว่า จริยธรรมเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับสังคมมนุษย์ เพราะมันจะช่วยสร้างสันติให้แก่สังคม ลดการข่มเหง การเอาัดเอาเปรียบและการทำลายล้างซึ่งกันและกัน ยั้งสังคมพัฒนาไปสู่ความเป็นเมือง และสังคมอุตสาหกรรมมากขึ้นเท่าใด จริยธรรมก็ยิ่งมีความจำเป็นต่อสังคมมนุษย์มากขึ้นเท่านั้น

การศึกษา มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ เพราะการศึกษาเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้งในด้านความรู้และด้านจริยธรรม รวมทั้งการเป็นพลเมืองที่ดีด้วย การเป็นพลเมืองดี หมายถึงผู้มีจริยธรรมสูงคือ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบหน้าที่ มีระเบียบวินัย

เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน (ดวงเดือน พันธุนาวิน และคณะ . 2530 : 23) ซึ่งในการจัดการศึกษาเมืองคัมภีร์ประกอบหลายด้านองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการศึกษาก็คือ ครู เพราะครูสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียนให้เป็นไปตามที่สังคมปรารถนา จึงนับได้ว่า ครูมีบทบาทที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า มีความมั่นคง มีเสถียรภาพ ทั้งด้าน เศรษฐกิจ และสังคม ลักษณะครูที่สังคมต้องการนั้น สังคมต้องการให้ครูเอาใจใส่อบรมศีลธรรม แก่เด็ก ตัวครูต้องมีความยุติธรรม มีความเมตตากรุณา<sup>11</sup> ดังที่ เจลีย์ว บุรีภักดี และคณะ (2520 : 371) ได้วิจัยเรื่องลักษณะของครูที่ดี พบว่าลักษณะของครูที่ดีซึ่งสังคมไทยต้องการคือ มีความประพฤติเรียบร้อย บุคลิกลักษณะการแต่งกายดี สอนดี มีความรับผิดชอบ มีความยุติธรรม เมตตากรุณา และซื่อสัตย์

ครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม เป็นส่วนหนึ่งที่ต้องมีลักษณะของครูที่สังคมต้องการและยอมรับ รวมถึงครูพลศึกษาต้องเป็นผู้มี จริยธรรมสูงควบคู่ไปกับการเป็นครูที่มีความรู้และประสบการณ์ที่พร้อมจะถ่ายทอดวิชาความรู้ให้กับ นักเรียน ตลอดจนถึงเป็นผู้ถ่ายทอดด้านจริยธรรมให้กับนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนในระดับ ประถมศึกษา ที่เป็นผู้รับการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ทางการศึกษานับพื้นฐาน จึงเป็น การง่ายที่จะปลูกฝังให้นักเรียนเหล่านั้นได้มีจิตสำนึกในส่วนของจริยธรรม เพื่อสามารถที่จะนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไปได้อย่างปกติสุข ครูพลศึกษาก็เป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่มีหน้าที่ อบรมสั่งสอน ปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยม และต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ก็ควรจะเป็นผู้มี จริยธรรมสูง<sup>12</sup> ดังที่ ผาณิต บิลมาศ (2522 : 226 - 228) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะ ของครูพลศึกษา พบว่า ครูพลศึกษาที่ดีนั้น มีด้านคุณธรรมความประพฤติ และมีน้ำใจนักกีฬา การเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน และความซื่อสัตย์สุจริตด้วย

ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญและสนใจที่จะศึกษาว่า ครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นประการใด เนื่องจาก<sup>13</sup>เหตุผลเชิงจริยธรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง สามารถบอกหรือทำนายพฤติกรรมหรือ ความประพฤติของบุคคลนั้นได้ โดยจะทำการศึกษากการพัฒนาการทางจริยธรรมตามทฤษฎีของ โคลเบอร์ก (Kohlberg) ที่จะชี้ให้เห็นระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครูพลศึกษา

ซึ่งมีระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ 6 ชั้น คือ 1. ใช้หลักการหลบหลีกการลงโทษ 2. ใช้หลักการแสวงหารางวัล 3. ใช้หลักการกระทำสิ่งที่คนอื่นเห็นว่าดี 4. ใช้หลักการทำตามหน้าที่ทางสังคม 5. ใช้หลักการทำตามสัญญา 6. ใช้หลักการอุดมคติสากล และพิจารณาศึกษาการใช้เหตุผลเชิง จริยธรรมที่จำเป็นสำหรับครู 4 ลักษณะ คือ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และความเมตตา กรุณา ผลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ทราบถึงการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครูพลศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทางจริยธรรมของครูพลศึกษาให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนสืบต่อไป "

### ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อเปรียบเทียบการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครูพลศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม

### ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

เป็นแนวทางในการพัฒนาทางด้านจริยธรรมของครูพลศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม

### ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้จากการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) จากครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม จำนวน 270 คน จาก 161 โรงเรียน

2. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่จำเป็นสำหรับครู

4 คุณลักษณะ คือ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และความเมตตากรุณา

3. ตัวแปรที่จะศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ

3.1.1 เพศ

3.1.2 อายุ

3.1.2.1 ต่ำกว่า 30 ปี

3.1.2.2 30 - 40 ปี

3.1.2.3 สูงกว่า 40 ปี

3.1.3 ประสบการณ์การทำงาน

3.1.3.1 ต่ำกว่า 10 ปี

3.1.3.2 10 - 20 ปี

3.1.3.3 21 - 30 ปี

3.1.3.4 30 ปี ขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ซึ่งประกอบไปด้วย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และความเมตตากรุณา

### นิยามศัพท์เฉพาะ

การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่ใช้เหตุผลในการเลือกที่จะกระทำหรือเลือกที่จะไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง และการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมนั้นยังมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมคือเป็นเครื่องชี้แนวโน้มของการแสดงพฤติกรรม และแรงจูงใจของบุคคล ได้แก่

ความรับผิดชอบ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความผูกพันด้วยความขยัน ละเอียดรอบครอบ ยอมรับผลการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ พยายามปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ รวมทั้งความพยายามที่จะปรับปรุงการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น

ความซื่อสัตย์ หมายถึง ประพฤติปฏิบัติตรงต่อความเป็นจริงทั้งทางกาย วาจา ใจ  
ทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น

ความยุติธรรม หมายถึง การปฏิบัติต่อตนเองและต่อผู้อื่นด้วยความเที่ยงตรงสอดคล้อง  
กับความเป็นจริงและเหตุผลไม่มีความลำเอียง

ความเมตตากรุณา หมายถึง ความปรารถนาให้ผู้อื่นเป็นสุขและความสงสารคิดช่วยให้  
ผู้อื่นพ้นทุกข์

ครูพลศึกษา หมายถึง ครูที่มีวุฒิทางพลศึกษา ซึ่งทำการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน  
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม

โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา  
จังหวัดนครปฐม

## บทที่ 2

### เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอรายละเอียดตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ความหมายของจริยธรรม
2. พัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคล
3. คุณลักษณะทางจริยธรรม
4. ลักษณะสำคัญของเหตุผลเชิงจริยธรรม
5. ประเภทเครื่องมือวัดจริยธรรม
6. คุณลักษณะของครูพลศึกษา
7. งานวิจัยในต่างประเทศ
8. งานวิจัยในประเทศ

### ความหมายของจริยธรรม

ตามความหมายในพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. (2525 : 217d) กล่าวว่า "จริยธรรม" ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศิลธรรม กฎศีลธรรม

ตามทัศนะของนักปรัชญา "จริยธรรม" (Ethics) เป็นคำที่เรานิยามมาซึ่งในเรื่องของการตัดสินคุณค่าของพฤติกรรมมนุษย์ว่า เป็นการกระทำ "สมควร" "ถูกต้อง" "ดี" หรือตรงข้าม การกระทำที่ไม่มีจริยธรรมคือการกระทำที่ "ไม่สมควร" "ไม่ดี" (พินิจ รัตนกุล.

2522 : 116)

หากพิจารณาความหมายของจริยธรรมที่ถ่องแท้แล้วก็จะเห็นว่ามี ความหมาย 2 นัย (ชาดูชัย อินทรประวัติ. 2535 : 8) กล่าวคือ ตามแนวคิดของทฤษฎีปรนัย (Objectivism) จริยธรรมจะหมายถึง แนวทางปฏิบัติตนที่สังคมกำหนดขึ้นำห้ามมนุษย์ำแต่ละสังคมได้ปฏิบัติ เพื่อความสงบสุขของสังคมนั้น ๆ แต่หากพิจารณาในแนวคิดของอัตนัยนิยม (Subjectivism) ก็น่าจะหมายถึง แนวคิดหรือคุณภาพจิตของบุคคลที่จะกำกำทำให้บุคคลประพฤติปฏิบัติในทางที่สร้างสรรค์ ไม่เบียดเบียนสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ำให้เดือดร้อน

สารัชช บัวศรี (2523 : 8) อธิบายว่า จริยธรรมมีอยู่หลายรูป จริยธรรมำในรูปของ ศิลกัมมี หรือำในรูปของคำำนิยมทางจริยธรรมกัมมี หรือจริยธรรมำในรูปของธรรมเนียมหรือคุณธรรมทั้งปวง กัมมีนอกจากนี้ จริยธรรม ยังอำจรวมไปถึงคำำนิยมำในสังคมนีกด้วย

ดวงเดือน พันธุมนำวิน (2524 : 2) ได้ให้ความหมายจริยธรรมว่า จริยธรรมหมายถึง ลักษณะทางสังคมนหลายลักษณะของมนุษย์ และมีขอบเขตรวมถึงพฤติกรรมทางสังคมนประเภท ต่าง ๆ ด้วย ลักษณะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม จะมีคุณสมบัติประเภทใดประเภทหนึ่ง ำในสองประเภทคือ เป็นลักษณะที่สังคมนต้องการำให้มีอยู่ำในสมำชิกำในสังคมนั้น คือเป็นพฤติกรรมที่ สังคมนิยมชมชอบ ำให้การสนับสนุน และผู้กระทำส่วนมากเกิดความพอใจำการกระทำนั้น เป็นสิ่ง ที่ถูกต้องเหมาะสม ส่วนอีกประการหนึ่งคือ ลักษณะที่สังคมนไม่ต้องการำให้มีอยู่ำในสมำชิกำในสังคมนเป็น การกระทำที่สังคมนลงโทษหรือพยายามกำจัดและผู้กระทำนั้นส่วนมากรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องและ ไม่สมควร ฉะนั้นผู้ที่มีจริยธรรมสูง คือผู้ที่มีลักษณะและพฤติกรรมประเภทแรกมาก ประเภทหลังน้อย

อำนวนย ทะพิงค์นัถ และชยันต์ วรรณะภูติ (2522 : 189) ได้ให้ความหมายว่า "จริยธรรมหมายถึงการประพฤติในสิ่งทีควรประพฤติปฏิบัติ เพื่อำให้เกิดความดีและความถูกต้อง ำในสังคมน มีจุดมุ่งหมายปลายทางอยู่ที่คุณความดีของสังคมนำในส่วนรวม"

จากนั้น จากความหมายของ "จริยธรรม" ที่ได้รวบรวมมาข้างต้นสรุปได้ว่า จริยธรรมหมายถึง การประพฤติปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสังคมน ซึ่งจะทำให้เกิดความสุข ความเจริญรุ่งเรืองขึ้นำในสังคมน

## พัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคล

ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการทางสติปัญญา กับพัฒนาการทางจริยธรรม บุคคลสำคัญ  
ของทฤษฎีนี้คือ เพียเจต์ นักจิตวิทยาพัฒนาการชาวสวิสและโคลเบอร์ก นักจิตวิทยาพัฒนาการชาว  
อเมริกัน (เกย์ดี ผลประพาดิ. 2524 : 13 - 19)

1. ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของ เพียเจต์ (Piaget. 1951 : 120 - 152)  
ได้ศึกษาพัฒนาการทางสติปัญญา (Cognitive Development) ของเด็กและพบว่าเด็กทั่วไปมี  
พัฒนาการทางสติปัญญาเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1.1 ขั้นประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว (Sensory - Motor Period)  
คือ ระยะตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุประมาณ 2 ปี การรับรู้ทางประสาทสัมผัสในระดับง่าย ๆ ทำให้  
เกิดพัฒนาการทางสติปัญญาและความคิดขึ้น เด็กจะค่อย ๆ มีโครงสร้างทางความคิดต่อสิ่งของที่ตน  
ได้พบเห็น

1.2 ขั้นความคิดก่อนปฏิบัติการ (Preoperational Period) ช่วงอายุ  
2-7 ปี เด็กจะเริ่มใช้ภาพแทนวัตถุและเหตุการณ์ สามารถเลียนแบบคนอื่นได้และพัฒนาอย่าง  
รวดเร็วในช่วงอายุ 2-4 ปี เด็กจะยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง (Egocentric) ลักษณะนี้จะลดลง  
ในตอนปลายคือราวอายุ 6-7 ปี ซึ่งเป็นตอนที่เด็กเริ่มใช้ภาษาติดต่อทางสังคมกว้างขวางขึ้น  
เด็กเริ่มพัฒนาความคิดหาเหตุผลแบบตรรกศาสตร์ แต่ความคิดส่วนใหญ่ยังอยู่ภายใต้อิทธิพลของ  
การรับรู้

1.3 ขั้นปฏิบัติการด้วยรูปธรรม (Concreteoperational Period)  
ช่วงอายุประมาณ 7-11 ปี เป็นขั้นที่เด็กเกิดความคิดแบบตรรกศาสตร์ในสิ่งที่สามารถมองเห็น  
หรือจับต้องได้ (Concrete) พัฒนาการทางความคิดจะสูงขึ้น การค้นหาความจริงเกี่ยวกับวัตถุ  
และสิ่งแวดล้อมจะมีแบบแผนไม่ติดอยู่กับการรับรู้

#### 1.4 ขั้นปฏิบัติการด้วยนามธรรม (Formal - Operational Period)

ช่วงอายุประมาณ 11-15 ปี พัฒนาการทางสติปัญญาและความคิดของเด็กถึงขั้นสุดยอด คือเด็กสามารถคิดค้นหาเหตุผลนอกเหนือจากข้อมูลที่มีอยู่ สามารถแก้ปัญหาทั้งรูปธรรมและนามธรรมได้ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

เพียเจต์ มีความเชื่อว่าพัฒนาการทางสติปัญญามีความสัมพันธ์กับพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคล เนื่องจากพบว่าเด็กมีหลักการตัดสินจริยธรรมแตกต่างกันตามขั้นพัฒนาการทางสติปัญญา และได้แบ่งขั้นพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลเป็น 3 ขั้น คือ

ก) ขั้นก่อนจริยธรรม (Egocentric) เริ่มตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 4 ปี เด็กในขั้นนี้ยังไม่มีความสามารถในการรับรู้สิ่งแวดล้อมอย่างละเอียด มีแต่ความอยากความต้องการทางกายซึ่งต้องการที่จะได้รับการบำบัดครัดยามคามึงถึงกาละเทศะใด ๆ ทั้งสิ้น เด็กมีความเชื่อว่าบุคคลอื่นต้องเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ เหมือนตน เด็กจะเล่นเกมส่เป็นกลุ่มมาได้ เพราะเด็กถือว่ากฎของตนต้องเป็นกฎของส่วนรวม เด็กไม่เข้าใจว่าทำไมคนอื่นจึงมีกฎเกณฑ์แตกต่างไปจากตน

ข) ขั้นยึดคำสั่งหรือขั้นยึดความเป็นจริงที่เห็นได้ชัด (Heteronomous Morality หรือ Moral Realism) เด็กในช่วงอายุ 4 - 11 ปีจะพัฒนาการขั้นยึดคำสั่งกล่าวคือเด็กมีความรู้สึกว่าเป็นความผิดและผู้นำคนอื่น ๆ ฐานสิ่งต่าง ๆ ทั้งหลายอย่างสมบูรณ์ เด็กมีความเกรงกลัวผู้นำและเห็นว่ากฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ผู้นำตั้งขึ้นจะเปลี่ยนแปลงหรือละเมิดไม่ได้โดยเด็ดขาด

ค) ขั้นยึดหลักแห่งตน (Autonomous Morality หรือ Moral Relativism) เด็กที่มีพัฒนาการทางสติปัญญาเข้าสู่ขั้นปฏิบัติการด้วยนามธรรมซึ่งได้แก่เด็กที่อายุประมาณ 11 ปีขึ้นไป จะมีพัฒนาการทางจริยธรรมถึงขั้นนี้ คุณค่าทางจริยธรรมได้มาจากความคิดเห็นและค่านิยมซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคมว่าอะไรคือสิ่งที่ดีงามที่สังคมยอมรับ ขั้นนี้เป็นจุดเริ่มต้นของการพิจารณาค่านิยมของตนเองซึ่งจะนำไปสู่ระชฎานการคานินชีวิตเมื่อเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ เด็กที่มีพัฒนาการทางจริยธรรมถึงขั้นนี้จะเข้าใจว่ากฎต่าง ๆ นั้นเป็นข้อตกลงที่ควรเคารพปฏิบัติตามเพื่อความเป็นระเบียบของสังคม แต่กฎก็อาจเปลี่ยนแปลงได้ในบางสถานการณ์เมื่อมีการทาคิดกฎเด็กที่พัฒนาถึงขั้นยึดหลักแห่งตน ก็จะพิจารณาว่าเป็นเพราะสาเหตุที่บุคคลนั้นเลือกที่จะทาคิดกฎ เช่น

"การรอกหกเป็นสิ่งที่ใหม่ดี" แต่เด็กที่มีพัฒนาการทางจริยธรรมแบบยึดหลักแห่งตนแม้จะยอมรับว่าการรอกหกใหม่ดี แต่ก็สามารถพิจารณาตัดสินได้ว่าในกรณีที่จะถอนอมน้ำจากคน การรอกหกก็มีโทษเป็นการท้าวความผิดที่ร้ายแรง

อย่างไรก็ตาม คนที่สามารถตัดสินสิ่งต่าง ๆ ได้แบบยึดหลักแห่งตนก็ไม่ได้เป็นหลักประกันว่าบุคคลนั้นจะเลือกปฏิบัติตนแบบยึดหลักแห่งตนเสมอไป บุคคลไม่ว่าอายุเท่าใดก็มีพัฒนาการทางสติปัญญาและจริยธรรมระดับใดเมื่อสภาพการณ์ส่งเสริมให้เขามีโอกาสกระทำความชั่ว เขามักเลือกโอกาสนั้น เช่น ชายอายุ 30 ปีมีความเฉลียวฉลาด มีพัฒนาการทางสติปัญญาขั้นปฏิบัติการด้วยนามธรรม มีพัฒนาการทางจริยธรรมขั้นยึดหลักแห่งตน มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเก็บภาษี เมื่อมีโอกาสรอกภาษีได้อย่างแนบเนียน ยากที่จะมีคนสงสัยหรือจับได้มักเลือกที่จะทุจริตต่อหน้าที่ ฉะนั้นการที่จะเข้าใจระดับจริยธรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่งนั้น ทฤษฎีของเพียเจต์ ยังอธิบายได้ไม่กว้างขวางและครอบคลุมนัก

2. ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของ โคลเบอร์ก จากความคิดและผลงานของเพียเจต์ เป็นอย่างมาก ได้ใช้เวลาศึกษาและวิจัยพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กและตั้งเป็นทฤษฎีขึ้นมาใหม่ ซึ่งเป็นการขยายและปรับปรุงทฤษฎีของเพียเจต์ให้เหมาะสมและทำให้เข้าใจพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์ได้ดียิ่งขึ้น โคลเบอร์ก ยอมรับว่าพัฒนาการทางสติปัญญาเป็นพื้นฐานของพัฒนาการทางจริยธรรมเช่นเดียวกับ เพียเจต์ การศึกษาและค้นคว้าของโคลเบอร์ก เริ่มศึกษาจากเด็กอายุ 10-16 ปี ต่อมาได้ศึกษากับผู้ใหญ่ด้วยและยังได้ศึกษาแบบข้ามวัฒนธรรมหลายประเทศ เช่น ใต้หวัน ตุรกี เม็กซิโก และสหรัฐอเมริกา จากผลการวิจัยทำให้แบ่งขั้นตอนของพัฒนาการทางจริยธรรมได้ 3 ระดับ และในแต่ละระดับยังแบ่งออกเป็นชั้นระดับละ 2 ชั้น รวมทั้งหมดเป็น 6 ชั้น โดยเริ่มตั้งแต่ขั้นต่ำสุดจนถึงขั้นสูงสุดดังนี้

ระดับที่ 1 ระดับก่อนอนุเกณฑ์ (Preconventional Level) จริยธรรมในระดับนี้พบในช่วงอายุ 2 - 10 ปี เด็กวัยนี้จะพิจารณาสิ่งต่าง ๆ เกี่ยวกับการถูกลงโทษหรือได้รับรางวัล เช่น ถ้าทำผิดจะถูกตี ฉะนั้นไม่ทำผิด ถ้าทำดีจะได้รับรางวัลจึงทำเด็กวัยนี้จึงเชื่อและทำตามผู้ที่มีอำนาจในการลงโทษหรือให้รางวัล เช่น พ่อแม่ ครู พัฒนาการทางจริยธรรมระดับก่อนอนุเกณฑ์นี้แบ่งออกเป็น 2 ชั้น คือ

**ขั้นที่ 1** ขั้นหลบหลีกการถูกลงโทษ (Punishment and Obedience Orientation) เด็กจะทำดีตามกฎเกณฑ์ของผู้มีอำนาจเหนือกว่าเพราะกลัวถูกลงโทษ เช่น กลัวถูกตีมีไข้เพราะกลัวความคิด เด็กช่วงอายุ 2-7 ปี

**ขั้นที่ 2** ขั้นอยากได้รางวัล (Instrumental Relativist Orientation) ในขั้นนี้เด็กจะทำดีตามกฎเกณฑ์เพราะเห็นว่าจะทำให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการ ขั้นพัฒนาการทางจริยธรรม ขั้นนี้ได้แก่ลักษณะการแลกเปลี่ยน เช่นถ้าฉันทำอย่างนี้ให้เธอ เธอต้องทำอย่างนั้นตอบแทน เด็กช่วงนี้อายุ 7-19 ปี

**ระดับที่ 2** ระดับตามกฎเกณฑ์ (Conventional Level) พัฒนาการทางจริยธรรมในระดับนี้เด็กจะไม่ทำอะไรเพียงเพื่อหวังผลประโยชน์ที่ตนจะได้รับหรือเพราะกลัวถูกลงโทษ แต่เด็กจะรู้จักรักษากฎเกณฑ์เพราะเห็นแก่กลุ่มหรือเพราะความรับผิดชอบต่อสังคม เด็กไม่ยอมทำผิดเพราะต้องการเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม เด็กพร้อมที่จะทำตามบุคคลที่ตนรัก ยึดตัวบุคคลหรือกลุ่มเป็นเกณฑ์ พัฒนาการทางจริยธรรมในระดับนี้แบ่งออกได้เป็น 2 ขั้น คือ

**ขั้นที่ 3** ขั้นทำตามความเห็นชอบของผู้อื่นหรือขั้นอยากเป็นเด็กดี เด็กน่ารัก (Interpersonal Concordance or 'Good-Boy Nice-Girl' Orientation) ในขั้นนี้เด็กจะทำดีเพื่อให้บุคคลอื่นพอใจหรือเพราะต้องการการยอมรับจากกลุ่ม เด็กจึงปฏิบัติตามกฎของส่วนรวม (Majority Rules) ทำตามแบบฉบับของสังคม (Stereotypical Images) อย่างไม่โต้แย้งหรือสงสัย ต้องการที่จะเป็น "เด็กดี" ของกลุ่ม เด็กช่วงนี้อายุ 10 - 13 ปี

**ขั้นที่ 4** ขั้นทำตามหน้าที่ (Law and Order Orientation) ในขั้นนี้กฎเกณฑ์บรรทัดฐานของสังคมเป็นสิ่งที่เด็กคิดว่ามีค่ายิ่ง และคิดว่าตนมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามค่านิยมและรักษากฎเกณฑ์ไว้เพื่อประโยชน์ต่อกลุ่มสังคมที่เป็นสมาชิกอยู่ เด็กจะทำหน้าที่เพื่อประโยชน์ของกลุ่ม เด็กช่วงนี้อายุ 13-16 ปี

**ระดับที่ 3** ระดับเหนือกฎเกณฑ์ (Post-Conventional Level) ระดับนี้บุคคลจะเข้าใจค่านิยม คุณค่าทางจริยธรรม หลักเกณฑ์ที่นำไปใช้ โดยพิจารณาถึงสภาพการณ์ที่แตกต่างกันได้อย่างเหมาะสมและเที่ยงธรรม การพิจารณาถึงเรื่องความถูกต้อง ความดี ความชั่ว จะลึกซึ้ง

กว้างขวางมีเหตุผล ไม่มีหลักเกณฑ์ตายตัว ไม่มียึดถือตัวบุคคลหรือค่านิยมเฉพาะกลุ่มเหมือนระดับที่ 2 ในระดับสูงกว่ากฎเกณฑ์แบ่งพัฒนาการทางจริยธรรมออกเป็น 2 ชั้นคือ

ชั้นที่ 5 ชั้นการมีเหตุผลและเคารพตนเอง (Social Contract Legalistic Orientation) ในขั้นนี้ความถูกต้องนั้นเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาถึงค่านิยม เฉพาะตัวบุคคล สิทธิ เฉพาะตัวบุคคล สภาพการณ์และกฎเกณฑ์ที่มีเหตุผลซึ่งคนส่วนใหญ่ยอมรับ เคารพในวิธีลงความเห็นแบบประชาธิปไตยมาใช้ยึดถือกฎเกณฑ์ตายตัว เด็กช่วงนี้อายุ 16 ปีขึ้นไป

พัฒนาการทางจริยธรรมขั้นนี้จะพบมากในวัยรุ่นหรือวัยรุ่นตอนปลายบางคน บุคคลที่พัฒนาถึงขั้นนี้จะมีเหตุผล มีหลักหรือแนวทางในการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมแต่ไม่ชัดเจนตายตัว พร้อมทั้งจะรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและ เชื่อว่ากฎเกณฑ์ยอมเปลี่ยนแปลงได้ถ้ามีเหตุผลที่เหมาะสม คำว่า "หน้าที่" ของบุคคลในขั้นนี้คือการทำตามข้อตกลงที่ไว้ไว้กับผู้อื่นโดยคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

ชั้นที่ 6 ชั้นอุดมคติสากล (Universal Ethical - Principle Orientation) ในขั้นนี้ความถูกต้องคือความสำนึกถึงคุณค่าของความถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่บุคคลนั้น พิจารณาเลือกแล้ว โดยคำนึงถึงเหตุผลอย่างกว้างขวาง รับเอาความคิดเห็นที่เป็นสากลของผู้ที่เจริญแล้ว มาพิจารณาคำนึกถึงผลประโยชน์ของมนุษยชาติมาใช้ เฉพาะกลุ่มตน ยึดถือและปฏิบัติตามความถูกต้องนั้นอย่างมั่นคง โดยไม่หวั่นไหวกับสิ่งใด ๆ บุคคลที่พัฒนาถึงขั้นนี้จะมีอุดมคติที่เป็นคุณธรรมประจำใจ มีความละเอียดต่อความชั่ว แม้ไม่มีใครเห็นก็จะไม่ทำเพราะเชื่อว่าแม้รอดพ้นไม่ถูกผู้ใดลงโทษ แต่โทษคือ ความละเอียดใจ บุคคลในขั้นนี้แม้มีโอกาสเปิดให้กระทำผิดก็จะเลือกไม่ทำ คุณธรรมขั้นนี้อธิบายได้ยาก เพราะเป็นลักษณะนามธรรม เช่นการยอมรับคุณค่าของมนุษย์ทุกคน การยอมรับว่าทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันในความเป็นมนุษย์ แต่ละคนอาจแตกต่างกันแต่ไม่ใช่นางของความเป็นมนุษย์ (Human Being) บุคคลในขั้นนี้จะไม่ดูถูกเหยียดหยามคนอื่นแม้ว่าเขาจะด้อยกว่าก็ตาม พัฒนาการทางจริยธรรมในขั้นนี้จะพบในวัยรุ่นที่มีความเจริญทางสติปัญญา มีประสบการณ์และความรู้อย่างกว้างขวางเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมของสังคมของตนเองและสังคมทั่วโลก ซึ่งน้อยคนที่มีพัฒนาการถึงขั้นที่ 6 นี้

## คุณลักษณะทางจริยธรรม

คุณลักษณะทางจริยธรรม เมื่อจําแนกตามแนวความคิดของนักพฤติกรรมศาสตร์ นักจิตวิทยา จริยธรรม นักพฤติกรรมศาสตร์ได้ศึกษาค้นคว้า เรื่องของจริยธรรมทั้งแนวลึกและแนวกว้าง มีผลงานวิจัยเป็นจำนวนมากทั้งต่างประเทศและในประเทศไทย เกิดแนวความคิดต่าง ๆ มากมาย ซึ่งหลายแนวความคิดก็สอดคล้องกัน หลายแนวความคิดก็ไม่สอดคล้องกัน อย่างไรก็ตามจากการประมวลผลของการศึกษาวิจัยเป็นจำนวนมาก พอสรุปได้ว่า คุณลักษณะทางจริยธรรมของมนุษย์มีที่สำคัญอย่างน้อย 4 ประการ คือ ความรู้เชิงจริยธรรม เหตุผลเชิงจริยธรรม เจตคติเชิงจริยธรรม และพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ซึ่ง ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524 : 2 - 3) ได้อธิบายคุณลักษณะทั้ง 4 ประการไว้ มีสาระสำคัญดังนี้

2.1 ความรู้เชิงจริยธรรม หมายความว่า การมีความรู้ว่าในสังคมของตัวนั้นถือว่าการกระทำชนิดใดคือควรกระทำ และการกระทำชนิดใดไม่ควรกระทำ ลักษณะและพฤติกรรมประเภทใด เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมมากน้อยเพียงใด ปริมาณความรู้เชิงจริยธรรมหรือความรู้เกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมนี้ขึ้นอยู่กับอายุ ระดับการศึกษา และพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคลด้วย เด็กจะเริ่มเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางสังคมและศาสนามาตั้งแต่เกิด และโดยเฉพาะในช่วงอายุ 2 ถึง 10 ปี จะได้รับการปลูกฝังค่านิยมเหล่านี้เป็นพิเศษ ความรู้เชิงจริยธรรมของบุคคลประเภทต่าง ๆ โดยเฉพาะเด็กได้มีผู้วิจัยมาแล้วมากมายในต่างประเทศ ความพยายามในการสำรวจลักษณะบุคลิกภาพเชิงจริยธรรม ทักษะคิดเชิงจริยธรรม หรือแม้แต่การสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่กระทำกัน ก็มักเป็นการศึกษาความรู้เชิงจริยธรรมของบุคคลเสียเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ผลการค้นคว้าเกี่ยวกับความรู้เชิงจริยธรรมก็มักจะเป็นรายละเอียด ท้าทายแก่การนำไปใช้ทำนายพฤติกรรมเพราะความรู้ของบุคคลเป็นเพียงสาเหตุเดียวในหลาย ๆ สาเหตุของพฤติกรรมของบุคคลนั้น

2.2 เจตคติเชิงจริยธรรม คือความรู้ลึกของบุคคลเกี่ยวกับลักษณะหรือพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่าง ๆ ว่าตนชอบหรือไม่ชอบลักษณะนั้น ๆ เพียงใด เจตคติเชิงจริยธรรมของบุคคลส่วนมากจะสอดคล้องกับค่านิยมในสังคมนั้น แต่บุคคลบางคนในสถานการณ์ปกติอาจมีเจตคติแตกต่าง

ไปจากค่านิยมของสังคมก็ได้ เจตคติเชิงจริยธรรมของบุคคลนั้นมีความหมายกว้างกว่าความรู้เชิงจริยธรรมของบุคคล เพราะเจตคตินั้นรวมทั้งความรู้และความรู้สึกในเรื่องนั้น ๆ เข้าด้วยกัน ฉะนั้นเจตคติเชิงจริยธรรมจึงมีคุณสมบัติที่สำคัญ สามารถใช้ทำนายพฤติกรรมเชิงจริยธรรมได้ มั่นยำกว่าการใช้ความรู้เกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมของบุคคลแต่เพียงอย่างเดียว นอกจากนี้เจตคติเชิงจริยธรรมของบุคคลในเวลาหนึ่งยังอาจเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้เนื่องด้วยสาเหตุหลายประการ ดังจะได้อธิบายต่อไป

2.3 เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึงการที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกที่จะกระทำหรือเลือกที่จะไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เหตุผลที่กล่าวถึงนี้จะแสดงให้เห็นถึงเหตุจูงใจหรือแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำต่าง ๆ ของบุคคลการศึกษาเหตุผลเชิงจริยธรรมจะช่วยให้ทราบว่าบุคคลผู้มีจริยธรรมในระดับแตกต่างกันอาจมีการกระทำที่คล้ายคลึงกันได้เสมอ และบุคคลที่มีการกระทำเหมือนกันอาจมีเหตุผลเบื้องหลังการกระทำและท้ายสุดระดับจริยธรรมที่แตกต่างกันได้ นักทฤษฎีการทางจริยธรรมคือ เพียเจท์ และโคลเบอร์ก ได้ใช้การอ้างเหตุผลเชิงจริยธรรมของบุคคลเป็นเครื่องแสดงถึงพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลนั้น นอกจากนี้การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ยังมีความสัมพันธ์กับพัฒนาการด้านอื่น ๆ ของบุคคลด้วย โดยเฉพาะพัฒนาการทางสติปัญญาและอารมณ์ อีกประการหนึ่งโคลเบอร์ก (Kohlberg. 1969 : 394 - 395) และนักวิจัยอื่น ๆ พบว่า การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของบุคคลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมประเภทต่าง ๆ ของบุคคลนั้นด้วย

2.5 พฤติกรรมเชิงจริยธรรม หมายความว่าสิ่งที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบหรือคุณงามความดีที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์หรือค่านิยมในสังคมนั้น ตัวอย่างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมซึ่งเป็นการกระทำที่สังคมเห็นชอบและสนับสนุนมีหลายประเภท เช่น การให้ทาน การเสียสละเพื่อส่วนรวม และการช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก เป็นต้น ส่วนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมอีกจำพวกหนึ่งคือพฤติกรรมในสถานการณ์ที่เข้ายวนใจ หรือในสภาพที่ยั่วยู่ให้บุคคลกระทำผิดกฎเกณฑ์เพื่อประโยชน์ส่วนตนบางประการ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมในสถานการณ์ยั่วยู่ เช่น การโกงสิ่งของ เงินทอง หรือคะแนน การลักขโมย และการกล่าวเท็จ เป็นต้น ซึ่งอาจรวมเรียกว่าพฤติกรรมเกี่ยวกับความไม่ซื่อสัตย์ ซึ่งมีผู้จริยธรรมสูงย่อมงดเว้นการกระทำไม่ซื่อสัตย์นี้ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็น

สิ่งที่สังคมให้ความสำคัญมากกว่าด้านอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะการกระทำในทางที่ดีและเลวของบุคคลนั้น ส่งผลโดยตรงต่อความสุขและความทุกข์ของสังคม การศึกษาด้านอื่น ๆ ของจริยธรรมจึงเป็นเพียงเพื่อให้เข้าใจและสามารถทำนายพฤติกรรมในสถานการณ์ต่าง ๆ ของบุคคลเท่านั้น และ รุทศล มีคุณ (2533 : 93 - 94) ได้กล่าวว่า การที่บุคคลจะมีการพัฒนาการทางจริยธรรม สูงขึ้นได้นั้นองค์ประกอบที่จำเป็นก็คือสติปัญญาและการคิด เพราะ สติปัญญาจะทำให้เด็กสามารถ จดจำ นิรนัยวิเคราะห์ เข้าใจกฎเกณฑ์ ข้อบัญญัติหรือพฤติกรรมต่าง ๆ อันเกี่ยวกับจริยธรรมได้ ซึ่งจริยธรรมตามความหมายของเพียเจต์และโคลเบอร์กก็คือ พัฒนาการของความสามารถในการใช้หลักเพื่อการตัดสินใจแก้ปัญหาทางจริยธรรมซึ่งเป็นที่รู้จักกันในปัจจุบันว่าเป็น "เหตุผลเชิงจริยธรรม" นั้นเองและคุณลักษณะนี้กำลังเป็นที่สนใจศึกษากันอย่างกว้างขวางในปัจจุบัน

การตรวจสอบคุณลักษณะทางจริยธรรมหรือการวัดจริยธรรมในบุคคลโดยทั่วไปนั้นย่อมมีลักษณะที่เกี่ยวข้องอยู่ 4 ลักษณะ คือความรู้ - ความคิดเกี่ยวกับจริยธรรมเหตุผลเชิงจริยธรรม เจตคติเชิงจริยธรรม และพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ในการวัดจริยธรรมอาจวัดลักษณะใดลักษณะหนึ่งหรือวัดหลายลักษณะประกอบกันขึ้นอยู่กับจุดประสงค์และแนวความคิดของผู้ที่ทำการสอบวัด และ ในการสอบวัดแต่ละลักษณะอาจใช้ เครื่องมือที่แตกต่างกันออกไปตามธรรมชาติของสิ่งที่วัดและความเหมาะสมของสถานการณ์

### ลักษณะสำคัญของเหตุผลเชิงจริยธรรม

ในเรื่อง "จริยธรรม" ได้มีการตื่นตัวทั้งทางการวิจัยและทางการปฏิบัติ ซึ่งการวิจัยเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2517 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เป็นจุดเริ่มต้นของการวิจัยจริยธรรม โดยเน้นทางด้านเหตุผลเชิงจริยธรรม ซึ่งมาจากทฤษฎีของโคลเบอร์ก ดวงเคื่อน พันธุมนาวัน (2529 : 34 - 36) ได้กล่าวว่า

เหตุผลเชิงจริยธรรม ตามทฤษฎีของโคลเบอร์กนี้มีลักษณะที่สำคัญและก้าวหน้ากว่าลักษณะอื่น ๆ ของจริยธรรมที่มีผู้ศึกษากันอยู่ เช่น ความรู้เชิงจริยธรรม ทศนคติ และค่านิยมเชิงจริยธรรมของเหตุผลเชิงจริยธรรม มี 3 ด้านคือ เหตุผลเชิงจริยธรรม มีลำดับขั้นตอนของ

พัฒนาการตามความเจริญทางจิตใจของบุคคลโดยอาจเทียบได้คร่าว ๆ กับอายุของบุคคล เหตุผลเชิงจริยธรรมมีลำดับขั้นพัฒนาการอยู่ 6 ขั้น 2 ขั้นแรกเกิดในวัยเด็ก เรียกว่าระดับก่อนกฎเกณฑ์ ประกอบด้วย การหลบหลีกการโดนลงโทษ และแสวงหารางวัลที่เป็นวัตถุสิ่งของ ต่อมา เรียกว่าระดับตามกฎเกณฑ์จะเกิดได้ในวัยรุ่น ประกอบด้วยกระทำตามผู้อื่นเห็นชอบ การทำตามบทบัญชาของกลุ่ม กฎหมาย และศาสนา สองขั้นสุดท้ายเกิดได้ในวัยผู้ใหญ่ เรียกว่าระดับเหนือกฎเกณฑ์ ประกอบด้วย การเคารพตนเอง และการยึดอุดมคติสากล มีพิธีรีตองตบตะ จะนั้น การศึกษาตัวแปรเหตุผลเชิงจริยธรรมจึงมีขั้นตอนรายละเอียดที่ก้าวหน้ากว่าลักษณะอื่น ๆ ของจริยธรรม มีวิธีการวัด และมีเกณฑ์มาตรฐานของการพัฒนาทางจิตใจให้เห็นเด่นชัด ซึ่งต่อมาได้เป็นเครื่องกำหนดเนื้อหาและวิธีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรม ในบุคคลที่พัฒนาการทางด้านนี้ล่าช้า หรือหยุดขังก้อยู่ในขั้นต่ำกว่าที่ควรจะเป็น ทฤษฎีและการวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมที่เพิ่งปรากฏขึ้นในระยะ 20 ปีมานี้ ท้าให้วิชาการทางด้านนี้ก้าวหน้ากว่าวิชาการทางด้านที่เกี่ยวข้องกับลักษณะจริยธรรมด้านอื่น ๆ มาก และทำให้การศึกษาค้นคว้า ตลอดจนการประยุกต์ทางด้านนี้มีขั้นตอนที่เป็นวิทยาศาสตร์กว่าด้านอื่น ๆ ของจริยธรรม

ลักษณะที่สำคัญอีกประการหนึ่งของเหตุผลเชิงจริยธรรมคือ ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ กับจิตลักษณะอื่น ๆ อย่างเด่นชัด ทั้งในรากฐานทางทฤษฎีของโคลเบอร์กและทางด้านผล การค้นคว้าวิจัยตามสมมติฐานที่ตั้งจากทฤษฎีนี้ กล่าวคือเหตุผลเชิงจริยธรรมจะพัฒนาได้นั้นบุคคล จะต้องพื้นฐานทางจิตใจที่พร้อมาน 3 ด้านคือ หนึ่งพัฒนาการทางการรู้ การคิด และสติปัญญา มีความสามารถที่จะได้รับประโยชน์จากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนได้ทั้งในระดับรูปธรรม และต่อมาก็ถึงระดับนามธรรม สองสุขภาพจิตและการปรับตัวบุคคลจะต้องมีอารมณ์สงบ ปกติ วิตกกังวลน้อย รับรู้สภาพแวดล้อมอย่างผิดพลาดบิดเบือนน้อย และสามารถเรียนรู้ได้รวดเร็วพอสมควร สาม ประสบการณ์ทางสังคม การรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา การเข้าใจบทบาทหน้าที่ ความอยาก ความต้องการของคนอื่น และการเข้าใจว่าการกระทำของตนจะส่งผลไปกระทบใครได้บ้าง และให้ผลอย่างไร มากน้อยเพียงใด ฉะนั้นการเข้าใจระดับเหตุผลเชิงจริยธรรม และการพัฒนาบุคคลทางด้านนี้จึงอาจกระทำได้อย่างมีขั้นตอน และจริยธรรมทางด้านนี้ด้านเดียว ที่แสดงว่า การมีจริยธรรมสูงได้นั้นบุคคลจะต้องมีจิตลักษณะอื่น ๆ อะไรอีกบ้างที่ต้องสูงในเกณฑ์ปกติ

ของบุคคลนั้น และลักษณะจริยธรรมนี้ด้านเดียวที่กล่าวว่าการพัฒนาจริยธรรมนั้นพัฒนาการทางด้านนี้โดยตรงอาจจะไม่ได้ผล จะต้องพัฒนาจิตลักษณะอื่นอะไรอีกบ้างที่ไม่เกี่ยวกับจริยธรรม เพื่อมุ่งพัฒนาจริยธรรมมาให้ได้ผลมากที่สุด

เหตุผลเชิงจริยธรรมมีลักษณะเด่นอีกประการหนึ่งคือ สามารถอธิบายปรากฏการณ์ ทางศาสนาได้ด้วยการค้นคว้าวิจัย และใช้ภาษาทางวิทยาศาสตร์จิตวิทยา เช่น ทางด้านความหมายของเหตุผลเชิงจริยธรรม ซึ่งหมายถึงการลดความเห็นแก่ตัวให้เหลือน้อยที่สุด ทางด้านการพัฒนาบุคคล การเทศนาสั่งสอนให้บุคคลเลื่อมใสยอมรับศาสนาว่าอาจทำได้ผลในผู้รับบางคนเท่านั้น แต่บางคนเป็นบัวดีน้ำ หรือบัวจมโคลน จิตวิทยาจริยธรรมทางด้านเหตุผลเชิงจริยธรรมก็สามารถอธิบายได้ว่าทำไมเป็นเช่นนี้ เพราะบุคคลขาดลักษณะที่เป็นพื้นฐานทางจิตใดหนึ่ง หรือหลายด้าน ใน 3 ด้านที่กล่าวนี้ จึงามพร้อมที่จะรับการพัฒนาจริยธรรมโดยตรง

### ประเภทของเครื่องมือวัดจริยธรรม

ลักษณะทางจริยธรรมแต่ละลักษณะมีธรรมชาติและคุณสมบัติที่ค่อนข้างแตกต่างกัน จึงเป็นไปได้ยากที่จะใช้เครื่องมือหรือเทคนิคเดียวกันในการวัดหลาย ๆ ลักษณะ ก่อนจะเลือกหรือสร้างเครื่องมือเพื่อวัดคุณลักษณะใดจึงควรนำใช้ความวินิจฉัยพิจารณาอย่างรอบคอบเสียก่อน อย่างไรก็ตามในกรณีทั่ว ๆ ไปอาจเลือกใช้เครื่องมือวัดจริยธรรมที่เหมาะสมกับลักษณะที่ต้องการวัดได้ดังนี้ (โรสคัล มีคูณ. 2533 : 94 - 98)

1. ลักษณะด้านความรู้ความคิด เป็นการเน้นวัดความสามารถทางสมองหรือกระบวนการแก้ปัญหาของมนุษย์ ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 6 ชั้น เรียงลำดับจากชั้นต่ำสุดไปชั้นสูงสุดได้คือ

- 1.1 ความรู้ความจำ (Knowledge)
- 1.2 ความเข้าใจ (Comprehension)
- 1.3 การนำไปใช้ (Application)
- 1.4 การวิเคราะห์ (Analysis)
- 1.5 การสังเคราะห์ (Synthesis)

## 1.6 การประเมินค่า (Evaluation)

หลักของการวัดความสามารถทางสมองคือ นำสิ่งเข้าที่เป็นปัญหา สถานการณ์หรือ <sup>เมื่อบริการ</sup>คำถาม ไปกระตุ้นให้บุคคลได้ใช้สมองในการระลึก การคิดเพื่อการตอบสนองงานเหล่านั้น เครื่องมือที่นิยมมาใช้เพื่อวัดคุณลักษณะประเภทนี้คือข้อสอบหรือแบบทดสอบ นอกจากนั้นที่พอใช้ได้ก็คือ การซัก - ถาม (สัมภาษณ์) หรือการให้ทำงานแก้ปัญห

2. ลักษณะทางด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะนี้ก็ยังถือว่าเป็นความสามารถทางด้านสมอง จึงควรวัดได้ด้วยข้อสอบ การสัมภาษณ์หรือให้ทำงานแก้ปัญห แต่เนื่องจากเหตุผลเชิงจริยธรรมมีโครงสร้างทางทฤษฎีที่แยกออกไปต่างหาก ดังนั้นวิธีการถามและการตอบจึงอาจแตกต่างไปจากข้อสอบที่ใช้วัดลักษณะด้านความรู้ความคิดที่กล่าวมาในข้อ 1 นอกจากนั้นลักษณะคำตอบของคำถามแบบนี้ก็ไม่มีลักษณะถูก - ผิดเหมือนข้อสอบวัดความรู้ความคิด คำตอบทุกคำตอบ จะได้รับการยอมรับและถูกตีค่าออกมาเป็นระดับหรือคะแนน ซึ่งแสดงถึงระดับขั้นทางจริยธรรมของผู้ตอบตามหลักทฤษฎีของการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม การวัดคุณลักษณะนี้ใช้ข้อสอบเป็นสถานการณ์ซึ่งสามารถทำให้ผู้สอบวัดสามารถพิจารณาตัดสินได้จากคำตอบหรือเหตุผลของผู้ถูกวัดว่ามีลักษณะทางจริยธรรมด้านนี้เป็นอย่างไร

3. ลักษณะทางด้านความรู้สึก อันหมายรวมถึงความสนใจ เจตคติ ค่านิยม การวัดทางด้านความรู้สึกไม่สามารถวัดได้ด้วยแบบทดสอบเพราะแบบทดสอบจะให้คำตอบที่ว่าถูกหรือผิด และผู้ถูกทดสอบพยายามจะทำให้ถูก ในสถานการณ์การสอบนั้นก็ต้องพยายามจงใจให้ผู้ถูกทดสอบได้ใช้ความสามารถของเขาอย่างเต็มที่ แต่ในการวัดด้านความรู้สึกนั้นไม่มีคำตอบประเภทถูกหรือผิด สิ่งให้ผู้ทดสอบต้องการทราบก็คือ ความรู้สึกหรือสภาพจิตใจอันแท้จริงของผู้ตอบขณะนั้น ปัญหาของการวัดทางด้านนี้ก็คือเป็นการยากที่จะทราบว่า สิ่งที่เขาตอบนั้นเป็นความเชื่อ ความคิดเห็น เจตคติ หรือความรู้สึกอันแท้จริงหรือไม่ ดังนั้นประเด็นสำคัญก็คือผู้สอบวัดจะต้องพยายามหาวิธีการที่จะทำให้ผู้ตอบเปิดเผยความรู้สึกอันแท้จริงของเขาอย่างตรงไปตรงมา

เครื่องมือที่ใช้สำหรับวัดลักษณะทางด้านความรู้สึกนี้อาจแยกได้เป็น 2 ประเภท คือ ประเภทที่ผู้วัดเป็นผู้ประเมิน เช่น จากการสังเกตพฤติกรรม และประเภทที่ผู้ถูกวัดรายงาน

ความรู้สึกของตนเอง ซึ่งได้แก่การให้ตอบแบบสำรวจ แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการทำ (ตอบ) สเกล วัดเจตคติ เป็นต้น

4. ลักษณะทางด้านพฤติกรรม การวัดพฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นการวัดสิ่งที่คุณแสดงออกภายนอก ซึ่งผู้สอบวัดอาจสังเกตเห็นได้ เช่น ความรับผิดชอบ ความร่วมมือ ความสนใจ ความมีวินัย ความซื่อสัตย์

วิธีการสังเกตน่าจะดีที่สุดสำหรับการวัดพฤติกรรมทางจริยธรรม แต่ข้อจำกัดของวิธีการดังกล่าวอยู่ที่ผู้สังเกตมักไม่ค่อยมีโอกาสที่จะได้เห็นพฤติกรรมที่แท้จริงตามธรรมชาติของผู้ถูกสังเกต เพราะบุคคลมักจะระมัดระวังพฤติกรรมของตนเองเมื่ออยู่ต่อหน้าผู้อื่น อีกประการหนึ่งก็คือ พฤติกรรมทางจริยธรรมนั้นจะแสดงออกก็ต่อเมื่อมีเหตุการณ์ที่เป็นปัญหาทางจริยธรรมเกิดขึ้นเท่านั้น และเหตุการณ์ดังกล่าวมิใช่จะเกิดขึ้นตลอดเวลา หรือตามที่ต้องการให้เกิด จึงเป็นการยากที่ผู้สังเกตจะเฝ้ารออยู่ ที่สำคัญอีกประเด็นหนึ่งก็คือ พฤติกรรมที่แสดงออกเพียงครั้งสองครั้งไม่อาจนำมาสรุปได้ว่าเป็นพฤติกรรมประจำตัวบุคคล เพราะมันอาจเป็นพฤติกรรมที่เป็นลักษณะอันแท้จริงของเขาหรือไม่ก็ได้

ด้วยข้อจำกัดของวิธีการสังเกตดังกล่าว การวัดพฤติกรรมเชิงจริยธรรมจึงอาจใช้เทคนิคอื่น ๆ ด้วย เช่น

- เทคนิคการให้รายงานพฤติกรรมของตนเองโดยให้มีการบันทึกหรือตรวจสอบพฤติกรรมของตนเองเป็นประจำ เช่น ทุกวัน ทุกสัปดาห์
- การตรวจสอบพฤติกรรมโดยการสังเกตอย่างสม่ำเสมอ และมีแบบบันทึก
- การตรวจสอบผลงาน ซึ่งสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมการทำงาน
- การวัดพฤติกรรมโดยสร้างสถานการณ์ นักวิจัยทางด้านพฤติกรรมศาสตร์ นิยมใช้วิธีนี้ เพราะสามารถทำให้เกิดเหตุการณ์ที่เร้าให้ผู้ถูกวัดแสดงพฤติกรรมทางจริยธรรม การสร้างสถานการณ์ที่สมจริง และเฝ้าสังเกตโดยผู้ถูกวัดไม่รู้ตัวจะทำให้ทราบพฤติกรรมทางจริยธรรมได้เป็นอย่างดี

ไม่ว่าจะใช้เทคนิควิธีใดก็ตาม สิ่งที่คุณสอบวัดต้องการก็คือพฤติกรรมอันแท้จริงที่แสดงถึงคุณภาพทางจริยธรรมของผู้แสดงพฤติกรรมนั้น

จากที่กล่าวมาทั้งหมดอาจสรุปเครื่องมือหรือเทคนิควัดจริยธรรมกับคุณลักษณะทาง  
จริยธรรมได้ ดังตาราง

ตาราง 1 แสดงเทคนิคหรือเครื่องมือที่ใช้วัดจริยธรรมลักษณะต่าง ๆ

คุณลักษณะทางจริยธรรม	เทคนิคหรือเครื่องมือวัด
1. ลักษณะด้านความรู้ความคิด	1. ซื่อสอบ หรือแบบทดสอบ 2. การซัก - ถาม หรือสัมภาษณ์ 3. สถานการณ์หรืองานแก้ปัญหา
2. ลักษณะด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม	1. แบบทดสอบที่เป็นสถานการณ์ 2. การสัมภาษณ์โดยใช้สถานการณ์ 3. ำให้ทำงานแก้ปัญหาที่เป็นสถานการณ์
3. ลักษณะด้านความรู้สึกร	1. การสังเกตพฤติกรรม 2. แบบสำรวจ 3. แบบสอบถาม 4. การสัมภาษณ์ 5. สเกลวัดเจตคติ
4. ลักษณะด้านพฤติกรรม	1. การสังเกต 2. ใช้สถานการณ์ช่วย 3. ตรวจสอบผลงาน 4. รายงานพฤติกรรมตนเอง แบบสำรวจ

ซึ่งจากตารางจะเห็นว่า จริยธรรมในแต่ละลักษณะสามารถวัดได้หลายวิธีและบางลักษณะก็อาจใช้วิธีเดียวกันหรือคล้ายกับลักษณะอื่นได้ ในแต่ละลักษณะไม่อาจกล่าวได้ว่าวิธีใดดีที่สุด การจะเลือกใช้เครื่องมือชนิดใด ย่อมขึ้นอยู่กับสถานการณ์ความพร้อมและความเหมาะสมขณะนั้น

### คุณลักษณะของครูพลศึกษา

มีนักการศึกษาได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูพลศึกษาที่ควรจะมี ไว้หลายท่าน ได้แก่

จรินทร์ ชาภิรัตน์ (2513 : 34) ได้กล่าวว่า ลักษณะของครูพลศึกษาที่พึงประสงค์ไว้ดังต่อไปนี้

1. วัยอันสมควร
2. สุขภาพดี อันจะเป็นตัวอย่างของเด็กได้เสมอ
3. ความประพฤติดีงาม น่าเลื่อมใส
4. มีบุคลิกภาพที่น่านิยม มีความสง่า และความเป็นเลิศ
5. มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะและความสามารถในการพลศึกษาเป็นอย่างดี
6. เป็นผู้ที่ปรับปรุงตัวเองให้ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ
7. มีสมรรถภาพในการเล่นเกมส์กีฬาหรือกิจกรรมพลศึกษาได้ดีพอสมควร และมี

ความสามารถตัดสินใจได้ด้วย

8. มีความสามารถในการสอน รู้วิธีสอน วิธีการฝึก และรู้วิธีการดำเนินงานพลศึกษาในโรงเรียนได้ดี

พอง เกิดแก้ว (2520 : 150) ได้ให้ความเห็นว่า ครูพลศึกษาควรจะมีคุณลักษณะทั่วไป ดังนี้

1. มีบุคลิกภาพที่ปรับตัวเข้ากับสังคมได้ง่าย
2. มีพื้นฐานความรู้กว้างขวาง
3. มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพที่จะ เป็นผู้สอนพลศึกษา

4. มีศีลธรรม จรรยาสูง
5. มีกำลังกาย กำลังใจ ที่จะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเข้มแข็ง และทนทานยิ่ง  
บุญมา พินงาม (2520 : 45) ได้ให้ความเห็นว่า ครูพลศึกษาที่ดีควรประกอบด้วย  
คุณลักษณะต่าง ๆ ดังนี้
  1. มีสุขภาพดี และมีทักษะที่เป็นพื้นฐานเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ
  2. มีความเชื่ออย่างจริงจังว่า พลศึกษาเป็นโปรแกรมใหญ่ที่เกี่ยวข้องไม่เพียงแต่การ  
เล่นเกมส์และการเข้าร่วมกีฬาต่าง ๆ
  3. มีความกระหาย ใครที่จะศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ เพื่อพัฒนาแนวความคิดทาง  
ด้านอาชีพต่าง ๆ
  4. ผู้นำทางพลศึกษาควรจะไม่หาสิ่งที่จะส่งเสริมตนเองให้มีลักษณะแห่งความเป็นผู้นำ
  5. ลักษณะท่าที่ดี และมีเสน่ห์ในการดึงดูดความสนใจของสังคม ช่วยให้การท างาน  
การต่าง ๆ สัมฤทธิ์ผล
  6. ครูพลศึกษาที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต ต้องเป็นคนที่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด  
และมีเหตุผล
  7. ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมของบุคคล คือลักษณะพิเศษอันหนึ่งที่จะช่วยให้  
ครูพลศึกษาประสบความสำเร็จ

ผาณิต บิลมาศ (2522 : 226 - 268) ได้วิจัยคุณลักษณะของครูพลศึกษาที่พึงปรารถนา  
สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยศึกษากับอาจารย์ใหญ่ และหัวหน้าหมวดวิชา  
พลศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ พบว่าคุณลักษณะครูพลศึกษาที่ดี เรียงตามลำดับ  
ความสำคัญ 10 ประการ ดังนี้

1. - ด้านการสอน การเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจความมุ่งหมายของหลักสูตรทาง  
การพลศึกษา และรู้จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของชาติ
2. ด้านสุขภาพทางกายและสุขภาพทางจิต การเป็นผู้มีความคล่องแคล่วว่องไว และมี  
สมรรถภาพทางกายดี

3. ด้านวิชาการ การเป็นผู้มีความรู้เรื่องอันตรายที่จะเกิดจากการเรียนกิจกรรมพลศึกษา และเอาใจใส่ป้องกันโรคติดต่อ
4. ด้านบุคลิกภาพ ควรเป็นผู้ที่มีการควบคุมอารมณ์ และอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทั้งปวง
5. ด้านคุณธรรมความประพฤติและการมีน้ำใจนักกีฬา การเป็นผู้มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน และซื่อสัตย์สุจริต
6. ด้านมนุษยสัมพันธ์ ควรเป็นผู้ที่ปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น ๆ ได้ดี และให้ความร่วมมือในกิจกรรมพลศึกษา
7. ด้านการอบรม การปกครองและการเป็นผู้นำ ควรเป็นตัวอย่างที่ดีและรักษาความลับของนักเรียน
8. ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย การเป็นผู้ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และรู้จักรักษาความลับของราชการ
9. ด้านความเชื่อมั่นในตัวเองและเป็นตัวของตัวเอง ควรเป็นผู้ที่มีความภูมิใจในอาชีพ มีสัจจะและซื่อตรงต่อตัวเอง
10. ด้านการกีฬาและความสามารถทางกีฬา ควรเป็นผู้ที่สามารถสอนและเข้าร่วมกิจกรรมพลศึกษาได้หลายอย่าง และมีลักษณะท่าทางของนักกีฬา

พันส หันนาคินทร์ (2524 : 155 - 159) ได้กล่าวถึงครูที่ดีในทรรศนะของนักศึกษาว่า จะต้องประกอบไปด้วยคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. มีความประพฤติดี
2. มีสติปัญญาสูง
3. สุขภาพทางกายดี
4. สุขภาพทางจิตดี
5. รูปร่างหน้าตาและบุคลิกดี
6. มีความตรงต่อเวลา
7. มีเจตคติที่ดีต่อนักเรียน
8. มีความสามารถในการพูด

สภาอง พวงบุตร (2525 : 2) ยังให้ความสำคัญของครูพลศึกษาว่าบุคลิกลักษณะครูพลศึกษาต้องเป็นตัวอย่งที่ดีต่อนักเรียน เพราะนักเรียนมีโรคาสากลัซิมมากกว่าผู้สอนวิชาอื่น ฉะนั้นจึงมีความจำเป็นที่ครูพลศึกษาจะต้องแสดงบุคลิกให้เป็นทีศรัทธาของนักเรียน เช่น สามารถควบคุมอารมณ์ได้เป็นอย่งดี มีความมานะพยายาม สุขุม รอบคอบ สุขภาพสมบูรณ์ สุภาพอ่อนโยน ไร่แรงแ่งมาส พุดชัดด้อยชัดคำ กล้าแสดงความคิดอย่งมีเหตุผล รวมทั้งการยอมรับความคิดเห็นที่ถูกต้อง

เทพ การระเกด (โรกลินทร์ ไร่สังยาพันธ์. 2530 : 48 ; ไร่อิงมาจาก เทพ การระเกด. 2505) สรุปลผลจากการค้นคว้า ว่าครูดีจะต้องมีคุณลักษณะส่วนตัวและปฏิบัติ ดังนี้

- ✓ 1. มีบุคลิกภาพดี
- ✓ 2. มีศรัทธาในการสั่งสอนอบรม
- ✓ 3. กระตือรือร้นในการทำงาน
- ✓ 4. เชื้อมั่นในคุณค่าของงาน
- ✓ 5. คารงตนอยู่ในที่อื่น เหมาะสม
- ✓ 6. ไร่ปรับปรุงตนเองอยู่เสมอทุกด้าน
- ✓ 7. รอบรู้วิธีทางการงาน
- ✓ 8. ไร่ผู้นำที่ดี
- ✓ 9. มีธรรมจริยาสูง
- ✓ 10. ไร่พร้อมสำหรับคำแนะนำและใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ
- ✓ 11. สนใจการวิคผล และประเมินผลงานของตนอยู่เสมอ
- ✓ 12. ไร่พร้อมที่จะรับแนวความคิดใหม่ ๆ มาใช้
- ✓ 13. ไร่ศึกษาเต้กาให้เข้าใจลึกซึ้ง
- ✓ 14. ไร่ใช้จิตวิทยาในการสอน
- ✓ 15. ไร่ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่องานอาชีพ

## งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

### งานวิจัยในต่างประเทศ

โกวิน (Gowin. 1982 : 1366 - 1367 - A) ได้ศึกษาจริยธรรมของครูโรงเรียนราษฎร์ ในเขตรัฐอินดีแอนาตอนใต้ จำนวน 412 คน โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของ เพอร์ดูว์ (Purdue Teacher Opinionaire) เกี่ยวกับลักษณะของควมมีจริยธรรมของครู ผลปรากฏว่าครูที่สอนในเขตที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีมีจริยธรรมสูงกว่าครูที่สอนอยู่ในเขตที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ครูที่สอนในคณะวิชาที่มีนักเรียนหญิงเรียนอยู่น้อย และครูหญิงมีจริยธรรมสูงกว่าครูชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เบอร์เกสส์ (Burgess. 1982 : 311 - A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศของโรงเรียนกับจริยธรรมของครูในโรงเรียนมัธยมที่อยู่ในเขตเมือง จำนวน 11 โรงเรียน โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม รอ จี ซี คิว แบ่งบรรยากาศโรงเรียนเป็น 2 แบบ คือ แบบเปิดมากที่สุด (Most Open) จำนวน 5 โรงเรียนและแบบเปิดน้อยที่สุด (Least Open) จำนวน 6 โรงเรียน ผลจากการศึกษาปรากฏว่า ครูในโรงเรียนที่มีบรรยากาศแตกต่างกันจะมีจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เบิร์คส์ (Birks. 1982 : 1883 - A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการให้เหตุผลทางจริยธรรมการรับรู้และมโนภาพแห่งตนของนักศึกษาครูที่ลงทะเบียนเรียนวิชาจิตวิทยาการศึกษาในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยของรัฐที่เมืองเมมฟิส จำนวน 102 คน โดยใช้แบบทดสอบ 3 ชุด คือ วัดการให้เหตุผลทางจริยธรรม (The Defining Issues Test) วัดทิศทางการรับรู้ (The Human Relations Incident) วัดมโนภาพแห่งตน (The Tennessee Self Concept Scale) ผลปรากฏว่า ตัวแปรเกี่ยวกับอายุ เพศ จำนวนหน่วยกิตที่สอบได้ และค่าคะแนนเฉลี่ยสะสมกับตัวแปรเกี่ยวกับทิศทางการรับรู้และมโนภาพแห่งตนมีส่วนช่วยในการให้เหตุผลทางจริยธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดี ยิง (De Young. 1982 : 1436 - A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของระดับการทำให้  
 เหตุผลทางจริยธรรมระหว่างครูกับนักเรียนในประเทศญี่ปุ่น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาหญิงชั้นปีที่ 2  
 จากวิทยาลัยไอวา จูเนียร์ (Eiwa Junior College) จำนวน 47 คน และจากมหาวิทยาลัย  
 ชิเซากะ (Shizouka University) อีก 47 คน ครูประจำภาควิชาภาษาอังกฤษจากวิทยาลัย  
 ไอวา จูเนียร์ (Eiwa Junior College) จำนวน 10 คน และจากมหาวิทยาลัยชิเซากะ  
 17 คน และครูชาวอเมริกันที่สอนภาษาอังกฤษในประเทศญี่ปุ่นอีก 30 คน รวมทั้งสิ้น 151 คน  
 โดยใช้แบบสอบถามดีฟิไนซิง อิชซู (Defining Issue Test) (D I T) ที่สร้างโดย เจมส์  
 เรสท์ (James Rest) แห่งมหาวิทยาลัยมินเนโซตา ผลปรากฏว่า ครูจากภาควิชาภาษาอังกฤษ  
 ของทั้งสองสถาบันให้เหตุผลทางจริยธรรมอยู่ในระดับที่สูงกว่านักศึกษาของทั้งสองสถาบัน นักศึกษา  
 จากมหาวิทยาลัยชิเซากะ (Shizouka University) ให้เหตุผลทางจริยธรรมในระดับที่สูงกว่า  
 นักศึกษาจากวิทยาลัยไอวา จูเนียร์ (Eiwa Junior College) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ  
 แต่ระดับการทำให้เหตุผลทางจริยธรรมของครูจากทั้งสองสถาบันไม่แตกต่างกัน และระดับการให้  
 เหตุผลทางจริยธรรมจากภาควิชาภาษาอังกฤษของทั้งสองสถาบันกับครูชาวอเมริกันที่สอนภาษา  
 ภาษาอังกฤษในประเทศญี่ปุ่นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นเลสส์ (Niles. 1983 : 3852 - A) ได้ศึกษาผลของการทำให้การศึกษาทางจริยธรรม  
 ต่อยูวอาชฎากรชายกับเด็กหนุ่มที่เริ่มจะเป็นยูวอาชฎากรตามทฤษฎีของเพียเจท์ (Piaget) และ  
 โคลเบอร์ก (Kohlberg) ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่ม คือ เป็นกลุ่มควบคุม และกลุ่ม  
 ทดลอง โดยจัดให้มีการอภิปรายความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องทางศีลธรรมตามทฤษฎีของโคลเบอร์ก  
 ผลจากการศึกษาปรากฏว่า การอภิปรายความเห็นทางศีลธรรมมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อความ  
 สามารถในการทำให้เหตุผลทางจริยธรรมของยูวอาชฎากร และผู้ที่เริ่มจะเป็นยูวอาชฎากร  
 นอกจากนั้นยังพบว่า การที่กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการให้เหตุผลทางจริยธรรมก็ยังไม่  
 สามารถช่วยปรับปรุงพฤติกรรมที่อยู่นั้นได้

## งานวิจัยในประเทศไทย

โกศล มีคุณ (2524 : 225 - 231) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "จริยศึกษาเพื่อ การสร้างเสริม การทำให้เหตุผลเชิงจริยธรรมและทักษะการสวมบทบาท" เป็นการศึกษาที่ต้องการ ตรวจสอบประสิทธิภาพของวิธีการฝึกฝน 4 แบบโดยทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จำนวน 191 คน ซึ่งถูกจัดเข้ากลุ่มต่าง ๆ 4 กลุ่ม ผลปรากฏว่ากลุ่มที่ได้รับการฝึกเหตุผลเชิง จริยธรรม และกลุ่มที่ฝึกการสวมบทบาท มีประสิทธิภาพของการฝึกสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างเด่นชัด และยังพบว่าความสามารถในการสวมบทบาทเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาการทำให้เหตุผลเชิง จริยธรรมของบุคคล

เกษิณี ผลประพศิต (2524 : 91 - 93) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาพฤติกรรม ทางจริยธรรมของนักศึกษาครูในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง" โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาครู กลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง จำนวน 694 คน ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพ ต่างกัน เช่น เกษตรกร ค้าขาย รับราชการ รับจ้าง และอื่น ๆ มีพฤติกรรมทางจริยธรรมใน เรื่องความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และความเมตตาากรุณา ไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อัครอนงค์ บราโรมช (2525 : 60 - 62) ได้ศึกษาเรื่อง "การทำให้เหตุผลเชิง จริยธรรมของพยาบาลวิชาชีพในกรุงเทพมหานคร" เพื่อศึกษาระดับการทำให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ของพยาบาลวิชาชีพ และเปรียบเทียบระดับการทำให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของพยาบาลวิชาชีพที่มี ตำแหน่งหน้าที่และวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยใช้แบบสอบถามเอะซีทีหนึ่ง ยี่ซู่ส์เทสต์ ซึ่งยึดเกณฑ์ การจัดชั้นจริยธรรมของโคลเบอร์กกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 430 คน ผลปรากฏว่า พยาบาลวิชาชีพ ส่วนใหญ่มีการทำให้เหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับสูง พยาบาลฝ่ายการศึกษาและพยาบาลฝ่าย บริการพยาบาลมีระดับการทำให้เหตุผลเชิงจริยธรรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพยาบาลที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงมีระดับการทำให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่าพยาบาลที่มี วุฒิทางการศึกษาต่ำกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มารุต คําขอม (2525 : 64 - 69) ได้ทำการศึกษาาระดับการไร้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยครูสงขลา เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมของนักศึกษาระดับการศึกษา ป.กศ. สูงปีที่ 1 กับ ค.บ. ปีที่ 2 นักศึกษาหญิงกับชายและศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการไร้เหตุผลเชิงจริยธรรมกับลักษณะมุ่งสู่ออนาคตของนักศึกษาโดยใช้แบบสัมภาษณ์ตามโครงสร้างที่กำหนดไว้กับแบบสอบวัดลักษณะมุ่งอนาคต อาศัยทฤษฎีของโคลเบอร์กเป็นเกณฑ์พิจารณาระดับเหตุผลเชิงจริยธรรม จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาครู จำนวน 100 คน ผลปรากฏว่านักศึกษาระดับ ป.กศ.สูงปีที่ 1 มีพัฒนาการทางจริยธรรมต่ำกว่านักศึกษาระดับ ค.บ.ปีที่ 2 นักศึกษาเพศหญิงและชายมีพัฒนาการทางจริยธรรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักศึกษามีความสัมพันธ์ทางลบกับลักษณะมุ่งสู่ออนาคต

โพธิ์ทอง จิตอ่อนน้อม (2529 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "พฤติกรรมทางจริยธรรมของครูพลศึกษาในทัศนะของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาและนักเรียนในเขตการศึกษา 7" โดยนำกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าชั้นทั้งหมด 503 คน ใช้เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่าและแบบสอบถามแบบปลายเปิด ผลการวิจัยพบว่า ครูพลศึกษามีพฤติกรรมทางจริยธรรมตามที่เป็นจริงด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความมีเหตุผล ความกตัญญูต่อเวที ความเป็นผู้รักษาระเบียบวินัย ความเสียสละ ความสามัคคี ความมัธยัสถ์ ความยุติธรรม ความอดุสหาหะ และความเมตตากรุณา สูงกว่าระดับปานกลาง

### สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

การไร้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม แตกต่างกันตามเพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาวิจัยเรื่อง การวัดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม มีขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัยพอสรุปได้ดังนี้

#### แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

##### ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม จำนวน 270 คน จาก 33 กลุ่มโรงเรียน

##### กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้มาโดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับฉลาก ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

จากกลุ่มประชากรที่เป็นครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม จำนวน 270 คน แยกเป็นชาย 205 คน เป็นหญิง 65 คน ผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับฉลากรายชื่อครูพลศึกษาตามขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครซี และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นครูพลศึกษาชาย จำนวน 134 คน เป็นครูพลศึกษาหญิง จำนวน 56 คน รวมเป็นครูพลศึกษาทั้งสิ้น จำนวน 190 คน

## เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบทดสอบวัดการใช้เหตุผลเชิง จริยธรรม ซึ่งมีลักษณะแบบเทคนิคการฉายออก (Projective Techniques) โดยมีคำถาม เป็นสถานการณ์เร่งเร้าที่มีความหมายแก่ผู้ตอบ ซึ่งจะสะท้อนความคิดเห็นของผู้ตอบออกมา (ประชุมสุข อาชาวบารุง และคณะ. 2519 : 384) ในแต่ละคำถามจะมีคำตอบ 6 ตัวเลือก แต่ละตัวเลือกจะแสดงถึงระดับจริยธรรมชั้นต่าง ๆ ตามทฤษฎีพัฒนาทางการจริยธรรมของ โคลเบอร์ก ตั้งแต่ชั้นที่ 1 ถึงชั้นที่ 6

### ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการวัดจริยธรรมศึกษาทฤษฎีพัฒนาการทาง จริยธรรมของโคลเบอร์ก พร้อมกับปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านจริยธรรม เพื่อหาเกณฑ์การวัดจริยธรรม
2. ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลงานวิจัยและข้อคิดเห็นต่าง ๆ จากผู้เชี่ยวชาญ แล้วกำหนด คุณลักษณะทางจริยธรรมที่ต้องการศึกษาวิจัย 4 ด้าน ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความยุติธรรม และความเมตตากรุณา
3. นำเครื่องมือการศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาครูในกลุ่มวิทยาลัยครู ภาควิชาของเกษมณี ผลประพจน์ (เกษมณี ผลประพจน์. 2524 : 107 - 127) ซึ่งคุณภาพ ของเครื่องมือดังกล่าว มีผู้ทรงคุณวุฒิ 12 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา นำมาเป็น เกณฑ์ในการปรับปรุงให้เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด เป็นแบบทดสอบมีคำตอบแบบหลายตัวเลือก โดยกำหนดให้แต่ละคำถามมี 6 ตัวเลือก แต่ละตัวเลือกแสดงถึงระดับจริยธรรมชั้นต่าง ๆ ตาม ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก ตั้งแต่ชั้นที่ 1 ถึงชั้นที่ 6 หลักการสร้างสถานการณ์ มีดังนี้

- ก. เป็นสถานการณ์ทั่ว ๆ ไปที่ครูพลศึกษาประสบในชีวิตประจำวัน
- ข. เป็นสถานการณ์ไม่เกินความเป็นจริง ครูพลศึกษามีโอกาสได้กระทำจริง

ค. เป็นสถานการณ์ที่เกี่ยวกับการราชเหตุผลเชิงจริยธรรมทั้ง 4 คุณลักษณะที่  
ต้องการศึกษา

ง. เป็นสถานการณ์ที่ต้องการอาศัยการตัดสินใจของผู้ตอบ

จ. คำถามแต่ละข้อเป็นคำถามที่ต้องการให้ผู้ตอบแสดงเหตุผลในการกระทำ

ฉ. ภาษาที่ใช้ในแบบทดสอบเหมาะสมกับระดับการศึกษาของผู้ตอบ

4. นำแบบทดสอบที่ได้ไปปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมบริณานิพนธ์ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปหาคณาภพ ดังนี้

5.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ  
7 ท่าน ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ เทเวศร์ พิริยะพนธ์ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัย  
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

2. รองศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วรธรรมรัตน์ สำนักทดสอบจิตวิทยาทาง  
การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงษ์พันธ์ พงษ์โรสภา คณะสังคมศาสตร์  
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โกลล มีคุณ คณะศึกษาศาสตร์  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

5. ดร.วันทยา วงศ์ศิลป์ภิรมย์ นักวิชาการศึกษา กองวิชาการ  
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

6. ดร.สุจิตรา สีนวล ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา  
จังหวัดนครปฐม

7. อาจารย์ธรรมรัตน์ รัมมนต์ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา  
จังหวัดนครปฐม

5.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีของครอนบาค (Cronbach)  
โดยนำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับครูพลศึกษาที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีความใกล้เคียง

กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ( $\infty$  - Coefficient)

### วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปยังสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม เพื่อขอความร่วมมือในการทำแบบทดสอบจากครูพลศึกษา จำนวน 190 คน โดยขออนุญาตต่อผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยทำหนังสือขอคุณไปยังสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม และโรงเรียนที่มีครูพลศึกษาเป็นกลุ่มตัวอย่าง

### วิธีจัดการกับข้อมูล

๑๔

นำแบบทดสอบมาตรวจความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการดังต่อไปนี้

1. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ( $\infty$  - Coefficient)
2. ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะจริยธรรมของครูพลศึกษา โดยใช้สถิติที (t - test) ระหว่างเพศ และสถิติเอฟ (F - test) ระหว่างอายุ และประสบการณ์การทำงาน
3. เมื่อพบว่ามีความแตกต่าง นำมาวิเคราะห์รายคู่เพื่อทราบว่าคู่ใดต่างกับคู่ใด โดยวิธีการของเซเพ่

## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า

#### สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์เพื่อใช้ในการคำนวณวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$  แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$\alpha$  แทน ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา

F แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงแบบเอฟ

SS แทน ผลรวมของค่ายกกำลังสอง

MS แทน ค่าเฉลี่ยของค่ายกกำลังสอง

df แทน ชั้นของค่าความเป็นอิสระ

#### การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นร้อยละจําแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์
2. ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษา โดยใช้สถิติที (t - test) ระหว่างเพศ
3. ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษา โดยใช้สถิติเอฟ (F - test) ระหว่างอายุและประสบการณ์ของการทำงาน
4. หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมแต่ละด้านของแต่ละตัวแปร ตามลักษณะของอายุและประสบการณ์ในกลุ่มเพศชายและเพศหญิง

4.1 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรม แต่ละด้านของแต่ละตัวแปร ตามลักษณะของอายุและประสบการณ์ในกลุ่มเพศหญิง

4.2 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรม แต่ละด้านของแต่ละตัวแปร ตามลักษณะของอายุและประสบการณ์ในกลุ่มเพศชาย

5. ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรม ของครูพลศึกษา โดยใช้สถิติเอฟ (F - test) ระหว่างลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษา โดยแบ่งตามอายุประสบการณ์ในกลุ่มเพศชายและเพศหญิง

5.1 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทาง จริยธรรมของครูพลศึกษาโดยใช้สถิติเอฟ (F - test) ระหว่างอายุและประสบการณ์กับลักษณะ ทางจริยธรรมของครูพลศึกษาเพศหญิง

5.2 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทาง จริยธรรมของครูพลศึกษาโดยใช้สถิติเอฟ (F - test) ระหว่างอายุและประสบการณ์กับลักษณะ ทางจริยธรรมของครูพลศึกษาเพศชาย

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นร้อยละจําแนกตาม เพศ อายุ และประสบการณ์

ตาราง 2 แสดงข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นร้อยละ จำนวนตามเพศ อายุ และ ประสบการณ์

ข้อมูลเบื้องต้น	จำนวน	ร้อยละ
<b>เพศ</b>		
หญิง	56	29.50
ชาย	134	70.50
<b>อายุ</b>		
ต่ำกว่า 30 ปี	37	19.50
31 - 40 ปี	99	52.10
41 ปีขึ้นไป	54	28.40
<b>ประสบการณ์</b>		
ต่ำกว่า 10 ปี	67	35.30
11 - 20 ปี	109	57.40
21 - 30 ปี	14	7.40

จากตาราง 2 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นหญิงจำนวน 56 คน ร้อยละ 29.50 เป็นชาย 134 คน ร้อยละ 70.50 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 37 คน ร้อยละ 19.50 อายุ 31 - 40 ปี จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 52.10 อายุ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 28.40 มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 35.30 มีประสบการณ์ 10 - 20 ปี มีจำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 57.40 และมีประสบการณ์ 21 - 30 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40

ตาราง 3 แสดงข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นร้อยละ จำแนกตามเพศหญิงและเพศชาย แบ่งตามอายุและประสบการณ์

เพศ	อายุและประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
หญิง	อายุ 30 ปี ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี	23	41.07
	อายุ 30 ปี ประสบการณ์ 10 - 20 ปี	14	25.00
	อายุ 30 - 40 ปี ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี	9	16.08
	อายุ 30 - 40 ปี ประสบการณ์ 10 - 20 ปี	10	17.85
รวม		56	100
ชาย	อายุ 30 - 40 ปี ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี	24	17.90
	อายุ 30 - 40 ปี ประสบการณ์ 10 - 20 ปี	56	41.79
	อายุ 41 ปีขึ้นไป ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี	11	8.20
	อายุ 41 ปีขึ้นไป ประสบการณ์ 10 - 20 ปี	29	21.65
	อายุ 41 ปีขึ้นไป ประสบการณ์ 21 - 30 ปี	14	10.45
รวม		134	100

จากตาราง 3 แสดงว่าเพศหญิงอายุ 30 ปี มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 41.07 อายุ 30 ปี มีประสบการณ์ 10 - 20 ปี มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 อายุ 30 - 40 ปี ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 16.08 อายุ 30 - 40 ปี มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 17.85 ในเพศชาย อายุ 30 - 40 ปี มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 17.91 อายุ

30 - 40 ปี มีประสบการณ์ 10 - 20 ปี มีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 41.79 อายุ 41 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 8.20 อายุ 41 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ 10 - 20 ปี มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 21.65 และอายุ 41 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ 21 - 30 ปี มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 10.45

2. ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษา โดยใช้สถิติที่ (t - test) ระหว่างเพศ

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษาโดยใช้สถิติที่ ระหว่างเพศ

คุณลักษณะทางจริยธรรม ของครูพลศึกษา	เพศ	$\bar{X}$	S.D.	t
ความรับผิดชอบ	หญิง	30.05	3.06	-3.09*
	ชาย	28.58	2.08	
ความซื่อสัตย์	หญิง	20.44	3.73	-1.23
	ชาย	21.11	2.38	
ความยุติธรรม	หญิง	20.42	2.81	-1.08
	ชาย	20.88	2.13	
ความเมตตากรุณา	หญิง	33.83	2.67	-1.12
	ชาย	34.31	2.66	

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษาดังนี้

ด้านความรับผิดชอบ เพศหญิงกับเพศชายมีค่าเฉลี่ย 28.58 และ 30.05 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศชายมีค่าเฉลี่ยมากกว่า ส่วนด้านความซื่อสัตย์ ด้านความยุติธรรมและด้านความเมตตากรุณา เพศหญิงกับเพศชายไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับ .05

3. ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษา โดยใช้สถิติเอฟ (F - test) ระหว่างอายุและประสบการณ์ของการทำงาน

3.1 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษา โดยใช้สถิติเอฟ โดยแบ่งตามอายุ

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะทางจริยธรรม ซึ่งประกอบด้วย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และความเมตตากรุณา โดยแบ่งตามอายุ

อายุ	คุณลักษณะทางจริยธรรม							
	ความรับผิดชอบ		ความซื่อสัตย์		ความยุติธรรม		ความเมตตากรุณา	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ต่ำกว่า 30 ปี	28.32	2.68	20.78	2.60	20.56	2.44	34.45	2.44
31 - 40 ปี	29.77	2.92	20.99	3.23	20.61	2.49	33.86	2.94
41 ปีขึ้นไป	30.24	2.95	21.00	2.24	21.11	2.02	34.53	2.22

จากตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะทางจริยธรรม โดยแบ่งตามอายุ ต่ำกว่า 30 ปี ในส่วนของความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และความเมตตากรุณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 28.32, 20.78, 20.56 และ 34.45 ตามลำดับ และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.68, 2.60, 2.44 และ 2.44 ตามลำดับ อายุ 30-40 ปี ในส่วนของความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และความเมตตากรุณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 29.77, 20.99, 20.61 และ 33.68 ตามลำดับ และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.92, 3.23, 2.49 และ 2.94 ตามลำดับ อายุ 41 ปีขึ้นไป ในส่วนของความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และความเมตตากรุณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 30.24, 21.00, 21.11 และ 2.22 ตามลำดับ และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.95, 2.24, 2.02 และ 2.22 ตามลำดับ

ตาราง 6 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความรับผิดชอบของครูพลศึกษาโดยใช้สถิติเอฟ โดยแบ่งตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	85.37	42.68	5.1*
ภายในกลุ่ม	187	1563.08	8.35	
รวมทั้งหมด	189	1648.46		

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความรับผิดชอบของครูพลศึกษา ซึ่งแบ่งตามอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มเป็นรายคู่ของคะแนนทดสอบคุณลักษณะทางจริยธรรมด้านอายุของครูพลศึกษาของทั้ง 3 กลุ่ม

อายุ	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 30 ปี	30 - 40 ปี	41 ปีขึ้นไป
ต่ำกว่า 30 ปี	28.32		2.81*	3.35*
30 - 40 ปี	29.77			2.04*
41 ปีขึ้นไป	30.24			

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มเป็นรายคู่ของคะแนนการทดสอบคุณลักษณะทางจริยธรรมอายุของครูพลศึกษา ซึ่งแบ่งตามอายุ พบว่าครูพลศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี กับครูพลศึกษาที่มีอายุ 30 - 40 ครูพลศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปีกับครูพลศึกษาที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป และครูพลศึกษาที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอายุ 41 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยอายุมากที่สุด รองลงมาคืออายุ 30 - 40 ปี และน้อยที่สุดคือ อายุต่ำกว่า 30 ปี

ตาราง 8 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของครูพลศึกษาโดยใช้สถิติเอฟ โดยแบ่งตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1.02	0.51	0.06
ภายในกลุ่ม	187	1535.62	8.21	
รวมทั้งหมด	189	1536.65		

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของครูพลศึกษาโดยใช้สถิติเอฟ โดยแบ่งตามอายุ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 9 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทาง  
จริยธรรมด้านความยุติธรรมของครูพลศึกษาโดยใช้สถิติเอฟ โดยแบ่งตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	10.04	5.02	0.90
ภายในกลุ่ม	187	1041.82	5.57	
รวมทั้งหมด	189	1051.87		

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละ  
คุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความยุติธรรมของครูพลศึกษา ซึ่งแบ่งตามอายุไม่แตกต่างกันที่ระดับ  
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 10 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทาง  
จริยธรรมด้านความเมตตาครูของครูพลศึกษาโดยใช้สถิติเอฟ โดยแบ่งตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	19.36	9.68	1.36
ภายในกลุ่ม	187	1323.90	7.07	
รวมทั้งหมด	189	1343.26		

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละ  
คุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความเมตตาครูของครูพลศึกษาซึ่งแบ่งตามอายุ ไม่แตกต่างกันที่  
ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทาง  
จริยธรรมของครูพลศึกษา โดยใช้สถิติเอฟ โดยแบ่งตามประสบการณ์การทำงาน

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะทางจริยธรรมซึ่งประกอบด้วย  
 ด้ว้ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และความเมตตากรุณา โดยแบ่งตาม  
 ประสบการณ์

ประสบการณ์ การทำงาน	คุณลักษณะทางจริยธรรม							
	ความรับผิดชอบ		ความซื่อสัตย์		ความยุติธรรม		ความเมตตากรุณา	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ต่ำกว่า 10 ปี	29.08	3.18	20.86	2.92	20.53	2.49	34.23	2.31
10 - 20 ปี	29.87	2.79	20.87	2.90	20.81	2.30	34.17	2.98
21 - 30 ปีขึ้นไป	30.28	2.84	21.50	2.02	21.21	2.15	33.85	1.46

จากตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะทาง  
 จริยธรรม โดยแบ่งตามประสบการณ์การทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี ในส่วนของความรับผิดชอบ  
 ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรมและความเมตตากรุณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 29.08, 20.86,  
 20.53 และ 34.23 ตามลำดับ มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.18, 2.92, 2.49  
 และ 2.31 ตามลำดับ ประสบการณ์การทำงาน 10 - 20 ปี ในส่วนของความรับผิดชอบ  
 ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรมและความเมตตากรุณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 29.87, 20.87, 20.81  
 และ 34.17 ตามลำดับ มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.79, 2.90, 2.30 และ 2.98  
 ตามลำดับ ประสบการณ์ 21 - 30 ปี ในส่วนของความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม  
 และความเมตตากรุณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 30.28, 21.50, 21.21 และ 33.85 ตามลำดับ  
 มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.84, 2.02, 2.15 และ 1.46 ตามลำดับ

ตาราง 12 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทาง  
จริยธรรมด้านความรับผิดชอบของครูพลศึกษาโดยใช้สถิติเอฟโดยแบ่งตามประเภทการดำเนินงาน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	31.94	15.97	1.84
ภายในกลุ่ม	187	1616.52	8.64	
รวมทั้งหมด	189	1648.46		

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละ  
คุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความรับผิดชอบของครูพลศึกษา โดยแบ่งตามประเภทการดำเนินงาน  
ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 13 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทาง  
จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของครูพลศึกษาโดยแบ่งตามประสบการณ์การทำงาน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	5.15	2.57	0.31
ภายในกลุ่ม	187	1531.49	8.18	
รวมทั้งหมด	189	1536.65		

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละ  
คุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของครูพลศึกษา โดยแบ่งตามประสบการณ์การทำงาน  
ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 14 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทาง  
จริยธรรมด้านความยุติธรรมของครูพลศึกษาโดยใช้สถิติเอฟ โดยแบ่งตามประสบการณ์การทำงาน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	6.52	3.26	0.58
ภายในกลุ่ม	187	1045.34	5.59	
รวมทั้งหมด	189	1051.87		

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละ  
คุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความยุติธรรมของครูพลศึกษา โดยแบ่งตามประสบการณ์การทำงาน  
ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 15 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความเมตตากรุณาของครูพลศึกษาโดยแบ่งตามประสบการณ์การทำงาน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1.68	0.84	0.11
ภายในกลุ่ม	187	1341.58	7.17	
รวมทั้งหมด	189	1343.26		

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมด้านเมตตากรุณาของครูพลศึกษา โดยแบ่งตามประสบการณ์การทำงานไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละสถานการณ์ แต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมแต่ละด้านของแต่ละตัวแปร ตามลักษณะของอายุและประสบการณ์ในกลุ่มเพศชายและเพศหญิง

4.1 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละสถานการณ์แต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรม แต่ละด้านของแต่ละตัวแปร ตามลักษณะของอายุและประสบการณ์ในกลุ่มเพศหญิง

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละสถานการณ์ แต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมแต่ละด้านของแต่ละตัวแปร ตามลักษณะของอายุและประสบการณ์ในกลุ่มเพศหญิง

อายุและประสบการณ์ ในกลุ่มเพศหญิง	คุณลักษณะทางจริยธรรม							
	ความรับผิดชอบ		ความซื่อสัตย์		ความยุติธรรม		ความเมตตากรุณา	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
อายุต่ำกว่า 30 ปี ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี	28.60	2.23	21.39	2.06	21.04	1.66	35.13	1.54
อายุต่ำกว่า 30 ปี ประสบการณ์ 10-20 ปี	27.85	3.34	19.78	3.14	19.78	3.28	33.35	3.22
อายุ 30-40 ปี ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี	28.33	4.38	19.00	5.59	19.22	4.73	32.55	2.78
อายุ 30-40 ปี ประสบการณ์ 10-20 ปี	29.80	3.04	20.50	5.25	21.00	1.63	32.70	2.86

จากตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละสถานการณ์ แต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมแต่ละด้านของแต่ละตัวแปร ตามลักษณะของอายุและประสบการณ์ในกลุ่มเพศหญิง ในส่วนของเพศหญิงที่อายุต่ำกว่า 30 ปี ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความเมตตากรุณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 28.6, 21.39, 21.04 และ 35.13 ตามลำดับ มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.23, 2.06, 1.66 และ 1.54 ตามลำดับ เพศหญิงที่อายุต่ำกว่า 30 ปี ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 - 20 ปี มี

ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความเมตตากรุณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 27.85, 19.98, 19.78 และ 33.35 ตามลำดับ มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.34, 3.14, 3.28 และ 3.22 ตามลำดับ เพศหญิงที่อายุต่ำกว่า 30 - 40 ปี ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความเมตตากรุณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 28.33, 19.00, 19.22 และ 32.55 ตามลำดับ มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.38, 5.59, 4.73 และ 2.78 ตามลำดับ เพศหญิงที่อายุต่ำกว่า 30 - 40 ปี ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 - 20 ปี มีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความเมตตากรุณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 29.80, 20.50, 21.00 และ 32.70 ตามลำดับ มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.04, 5.25, 1.63 และ 2.86 ตามลำดับ

4.2 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละสถานการณ์ แต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมแต่ละด้านของแต่ละตัวแปร ตามลักษณะของอายุและประสบการณ์ในกลุ่มเพศหญิง

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละสถานการณ์ แต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมแต่ละด้านของแต่ละตัวแปร ตามลักษณะของอายุและประสบการณ์ในกลุ่มเพศชาย

อายุและประสบการณ์ ในกลุ่มเพศชาย	คุณลักษณะทางจริยธรรม							
	ความรับผิดชอบ		ความซื่อสัตย์		ความยุติธรรม		ความเมตตากรุณา	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
อายุต่ำกว่า 30-40 ปี ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี	29.70	2.87	21.00	2.53	20.05	1.76	34.16	2.29
อายุต่ำกว่า 30-40 ปี ประสบการณ์ 10-20 ปี	30.00	2.66	21.26	2.47	20.82	2.38	34.16	3.17
อายุ 40 ปีขึ้นไป ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี	28.90	4.13	21.00	1.84	20.63	2.76	33.95	2.66
อายุ 40 ปีขึ้นไป ประสบการณ์ 10-20 ปี	30.60	2.30	20.75	2.48	21.24	1.66	35.10	2.25
อายุ 40 ปีขึ้นไป ประสบการณ์ 21-30 ปี	30.28	2.84	21.5	2.02	21.21	2.15	33.85	1.46

จากตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละสถานการณ์ แต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมแต่ละด้านของแต่ละตัวแปร ตามลักษณะของอายุและประสบการณ์ในกลุ่มเพศชาย ในส่วนของเพศชายที่อายุต่ำกว่า 30-40 ปี ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความเมตตากรุณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 29.7

21.00, 20.50 และ 34.16 ตามลำดับ มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.87, 2.53, 1.76 และ 2.29 ตามลำดับ เพศชายที่อายุต่ำกว่า 30-40 ปี ประสบการณ์ต่ำกว่า 10-20 ปี มีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความเมตตากรุณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 30.0, 21.26, 20.82 และ 34.16 ตามลำดับ มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.66, 2.47, 2.38 และ 3.17 ตามลำดับ เพศชายที่อายุ 40 ปีขึ้นไป ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความเมตตากรุณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 28.90, 21.00, 20.63 และ 33.90 ตามลำดับ มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.13, 1.84, 2.76 และ 2.66 ตามลำดับ เพศชายที่อายุ 40 ปีขึ้นไป ประสบการณ์ต่ำกว่า 10-20 ปี มีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความเมตตากรุณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 30.60, 20.75, 21.24 และ 35.10 ตามลำดับ มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.30, 2.48, 1.66 และ 2.25 ตามลำดับ เพศชายที่อายุ 40 ปีขึ้นไป ประสบการณ์ต่ำกว่า 21-30 ปี มีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความเมตตากรุณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 30.28, 21.5, 21.21 และ 33.85 ตามลำดับ มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.84, 2.02, 2.15 และ 1.46 ตามลำดับ

5. ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษา โดยใช้สถิติเอฟ (F - test) ระหว่างลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษา โดยแบ่งตามอายุและประสบการณ์ ในกลุ่มเพศชายและเพศหญิง

5.1 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษา โดยใช้สถิติเอฟ (F - test) ระหว่างอายุและประสบการณ์กับลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษาเพศหญิง

ตาราง 18 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยแต่ละคุณลักษณะทาง  
จริยธรรมของครูพลศึกษาด้านความรับผิดชอบ แบ่งตามอายุและประสบการณ์ในเทศหนึ่ง

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	22.76	7.58	0.8
ภายในกลุ่ม	52	492.79	9.47	
รวมทั้งหมด	55	515.55		

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละ  
คุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษาด้านความรับผิดชอบ ซึ่งแบ่งตามอายุและประสบการณ์  
เทศหนึ่ง ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 19 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยแต่ละคุณลักษณะทาง  
จริยธรรมของครูพลศึกษาด้านความซื่อสัตย์ แบ่งตามอายุและประสบการณ์ในกลุ่มเพศหญิง

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	45.50	15.16	1.09
ภายในกลุ่ม	52	720.33	13.85	
รวมทั้งหมด	55	765.83		

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละ  
คุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษาด้านความซื่อสัตย์ ซึ่งแบ่งตามอายุและประสบการณ์ใน  
กลุ่มเพศหญิง ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 20 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษาด้านความยุติธรรม แบ่งตามอายุและประสบการณ์ในกลุ่มเพศหญิง

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	30.84	10.28	1.32
ภายในกลุ่ม	52	404.86	7.78	
รวมทั้งหมด	55	435.71		

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษาด้านความยุติธรรม ซึ่งแบ่งตามอายุและประสบการณ์ในกลุ่มเพศหญิง ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 21 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยแต่ละคุณลักษณะทาง  
จริยธรรมของครูพลศึกษาด้านความเมตตากรุณา แบ่งตามอายุและประสบการณ์ในเพศกลุ่มหญิง

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	69.40	23.13	3.71*
ภายในกลุ่ม	52	52.00	324.14	
รวมทั้งหมด	55	393.55		

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละ  
คุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษาด้านความเมตตากรุณา ซึ่งแบ่งตามอายุและประสบการณ์  
ในกลุ่มเพศหญิง พบว่ามีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 22 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มเป็นรายคู่ของคะแนนการทดสอบคุณลักษณะจริยธรรมด้านความเมตตาครูณาของครูพลศึกษา โดยแบ่งตามอายุและประสบการณ์ ในกลุ่มเพศหญิง

อายุและประสบการณ์	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 30 ปี ประสบการณ์ ต่ำกว่า 10 ปี	ต่ำกว่า 30 ปี ประสบการณ์ 10-20 ปี	อายุ 30-40 ปี ประสบการณ์ ต่ำกว่า 10 ปี	อายุ 30-40 ปี ประสบการณ์ 10-20 ปี
อายุต่ำกว่า 30 ปี ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี	28.60		2.85*	3.02*	3.25*
อายุต่ำกว่า 30 ปี ประสบการณ์ 10 ปี	27.85			3.41*	
อายุ 30-40 ปี ประสบการณ์ ต่ำกว่า 10 ปี	28.33				3.75*
อายุ 30-40 ปี ประสบการณ์ 10 ปี	29.80				

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มเป็นรายคู่ของคะแนนการทดสอบคุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความเมตตาครูณาของครูพลศึกษา โดยแบ่งตามอายุและประสบการณ์ในกลุ่มเพศหญิง พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกคู่ โดยอายุ 30-40 ปี ประสบการณ์ 10-20 ปี มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ อายุต่ำกว่า 30 ปี ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี อายุ 30-40 ปี ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี และอายุ 30 ปี ประสบการณ์ 10-20 ปี ตามลำดับ

5.2 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษา โดยใช้สถิติเอฟ (F - test) ระหว่างอายุและประสบการณ์กับลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษาเพศชาย

ตาราง 23 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษาด้านความรับผิดชอบ โดยใช้สถิติเอฟ แบ่งตามอายุและประสบการณ์ในกลุ่มเพศชาย

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	26.26	6.56	0.84
ภายในกลุ่ม	129	1006.55	7.80	
รวมทั้งหมด	133	1032.81		

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษาด้านความรับผิดชอบ ซึ่งแบ่งตามอายุและประสบการณ์ในเพศชาย ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 24 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยแต่ละคุณลักษณะทาง  
จริยธรรมของครูพลศึกษาด้านความซื่อสัตย์ โดยใช้สถิติเอฟ แบ่งตามอายุและประสบการณ์  
ในกลุ่มเพศชาย

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	7.52	1.88	0.32
ภายในกลุ่ม	129	745.79	5.78	
รวมทั้งหมด	133	753.32		

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคุณลักษณะ  
ทางจริยธรรมของครูพลศึกษาด้านความซื่อสัตย์ ซึ่งแบ่งตามอายุและประสบการณ์ในกลุ่มเพศชาย  
ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 25 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษาด้านความยุติธรรม โดยใช้สถิติเอฟ แบ่งตามอายุและประสบการณ์ในกลุ่มเพศชาย

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	9.66	2.41	0.52
ภายในกลุ่ม	129	598.42	4.63	
รวมทั้งหมด	133	608.08		

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษาด้านความยุติธรรม โดยแบ่งตามอายุและประสบการณ์ในกลุ่มเพศชาย ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 26 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษาด้านความเมตตากรุณา โดยใช้สถิติเอฟ แบ่งตามอายุและประสบการณ์ในกลุ่มเพศชาย

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	24.63	6.15	0.86
ภายในกลุ่ม	129	916.19	7.10	
รวมทั้งหมด	133	940.83		

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 26 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษาด้านความเมตตากรุณา โดยแบ่งตามอายุและประสบการณ์ในกลุ่มเพศชาย ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

## บทที่ 5

### บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

#### บทย่อ

##### ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อทราบระดับการรู้ใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครปฐม
2. เพื่อเปรียบเทียบการรู้ใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครปฐม

##### วิธีดำเนินการวิจัย

##### กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้มาจากการสุ่มแบบง่าย (Simple's Random Sampling) โดยวิธีการจับสลากจากกลุ่มประชากรซึ่งเป็นครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครปฐม จำนวน 270 คน เป็นชาย 205 คน เป็นหญิง 65 คน จับสลากรายชื่อครูพลศึกษาตามขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครซี และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างที่เข้าในการวิจัยในครั้งนี้เป็นครูพลศึกษาชาย จำนวน 134 คน เป็นครูพลศึกษาหญิง จำนวน 56 คน รวมเป็นจำนวนครูพลศึกษาทั้งสิ้น 190 คน

## เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบทดสอบวัดการรับรู้เหตุผลเชิงจริยธรรม ซึ่งมีลักษณะแบบเทคนิคการฉายออก (Projective Techniques) โดยใช้คำถามเป็นสถานการณ์เร่งเร้าที่มีความหมายแก่ผู้ตอบ ซึ่งจะสะท้อนความคิดเห็นของผู้ตอบออกมาในแต่ละคำถามจะมีคำตอบ 6 ตัวเลือก แต่ละตัวเลือกจะแสดงถึงระดับจริยธรรมชั้นต่าง ๆ ตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก ตั้งแต่ชั้นที่ 1 ถึงชั้นที่ 6

## การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลตอนที่ 1 มาวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นร้อยละตามเพศ อายุและประสบการณ์
2. ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษา โดยใช้สถิติที (t - test) ระหว่างเพศ
3. ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษา โดยใช้สถิติเอฟ (F - test) ระหว่างอายุและประสบการณ์ของการทำงาน
4. หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละสถานการณ์ แต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมแต่ละด้านของแต่ละตัวแปร ตามลักษณะของอายุและประสบการณ์ในกลุ่มเพศชายและเพศหญิง
  - 4.1 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละสถานการณ์ แต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมแต่ละด้านของแต่ละตัวแปร ตามลักษณะของอายุและประสบการณ์ในกลุ่มเพศหญิง
  - 4.2 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละสถานการณ์ แต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมแต่ละด้านของแต่ละตัวแปร ตามลักษณะของอายุและประสบการณ์ในกลุ่มเพศชาย

5. ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษา โดยใช้สถิติเอฟ (F - test) ระหว่างลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษา โดยแบ่งตามอายุและประสบการณ์ในกลุ่มเพศชายและเพศหญิง

5.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษา โดยใช้สถิติเอฟ (F - test) ระหว่างอายุและประสบการณ์กับลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษาเพศหญิง

5.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษา โดยใช้สถิติเอฟ (F - test) ระหว่างอายุและประสบการณ์กับลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษาเพศชาย

### สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นำข้อมูลตอนที่ 1 มาวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นร้อยละตามเพศ อายุและประสบการณ์

1.1 แบบสอบถามเป็นหญิง จำนวน 56 คน ร้อยละ 29.50 เป็นชาย 134 คน ร้อยละ 70.50 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 37 คน ร้อยละ 19.50 อายุ 31-40 ปี จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 52.10 อายุ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 28.40 มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 35.30 มีประสบการณ์ 10-20 ปี มีจำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 57.40 และมีประสบการณ์ 21-30 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40

1.2 เพศหญิง อายุ 30 ปี มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 41.07 อายุ 30 ปี มีประสบการณ์ 10-20 ปี มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 อายุ 30-40 ปี ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 16.08 อายุ 30-40 ปี ประสบการณ์ 10-20 ปี มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 17.85 ในเพศชาย อายุ 30-40 ปี มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 17.91 อายุ

30-40 ปี ประสบการณ์ 10-20 ปี มีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 41.79 อายุ 41 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 8.20 อายุ 41 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ 10-20 ปี มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 21.65 และอายุ 41 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ 21-30 ปี มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 10.45

2. ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษา โดยใช้สถิติที (t - test) ระหว่างเพศ

2.1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะจริยธรรมของครูพลศึกษาค้างนี้

ด้านความรับผิดชอบ เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 28.58 และ 3.06 เพศชายมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 30.05 และ 2.08 ตามลำดับ เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติที พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านความซื่อสัตย์ เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 20.44 และ 3.73 เพศชายมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 21.11 และ 2.38 ตามลำดับ เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติที พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านความยุติธรรม เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 20.42 และ 2.81 เพศชายมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 20.88 และ 2.13 ตามลำดับ เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติที พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านความเมตตากรุณา เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 33.83 และ 2.67 เพศชายมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 34.31 และ 2.66 ตามลำดับ เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติที พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะจริยธรรมของครูพลศึกษา โดยใช้สถิติเอฟ (F - test) ระหว่างอายุและประสบการณ์ของการทำงาน

3.1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะทางจริยธรรมโดยแบ่งตามอายุต่ำกว่า 30 ปี ในส่วนของความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรมและความเมตตา กรุณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 28.32, 20.78, 20.56 และ 34.45 ตามลำดับ และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.68, 2.60, 2.44 และ 2.44 ตามลำดับ อายุ 30-40 ปี ในส่วนของความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรมและความเมตตา กรุณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 29.77, 20.99, 20.61 และ 33.86 ตามลำดับ และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.92, 3.23, 2.49 และ 2.94 ตามลำดับ อายุ 41 ปีขึ้นไป ในส่วนของความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรมและความเมตตา กรุณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 30.24, 21.00, 21.11 และ 34.53 ตามลำดับ มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.95, 2.24, 2.02 และ 2.22 ตามลำดับ

3.2 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะจริยธรรมของครูพลศึกษาโดยใช้สถิติเอฟ โดยแบ่งตามอายุ พบว่าค่าเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะจริยธรรมด้านความรับผิดชอบของครูพลศึกษาซึ่งแบ่งตามอายุพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อนำมาวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มเป็นรายคู่พบว่า มีความแตกต่างในทุกกลุ่มระดับอายุ เมื่อนำมาทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และความเมตตา กรุณาของครูพลศึกษา พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะทางจริยธรรม โดยแบ่งตามประสบการณ์การทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี ในส่วนของความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และความเมตตา กรุณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 29.08, 20.86, 20.53 และ 34.23 ตามลำดับ มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.18, 2.92, 2.49 และ 2.31 ตามลำดับ ประสบการณ์การทำงาน 10-20 ปี ในส่วนของความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรมและความเมตตา กรุณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 29.87, 20.87, 20.81 และ 34.17 ตามลำดับ มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.79, 2.90, 2.30 และ 2.98 ตามลำดับ ประสบการณ์

21-30 ปี ในส่วนของความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และความเมตตาากรูณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 30.28, 21.50, 21.21 และ 33.85 ตามลำดับ มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.84, 2.02, 2.15 และ 1.46 ตามลำดับ

3.4 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะจริยธรรมของครูพลศึกษาด้าน ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และความเมตตาากรูณา โดยใช้สถิติเอฟ โดยแบ่งตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละสถานการณ์ แต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมแต่ละด้านของแต่ละตัวแปร ตามลักษณะของอายุและประสบการณ์ในกลุ่มเพศชายและเพศหญิง

4.1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละสถานการณ์แต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมแต่ละด้านของแต่ละตัวแปร ตามลักษณะของอายุและประสบการณ์ในกลุ่มเพศหญิง ในส่วนของเพศหญิงที่อายุต่ำกว่า 30 ปี ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความเมตตาากรูณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 28.60, 21.39, 21.04 และ 35.13 ตามลำดับ มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.23, 2.06, 1.66 และ 1.54 ตามลำดับ เพศหญิงที่อายุต่ำกว่า 30 ปี ประสบการณ์ต่ำกว่า 10-20 ปี มีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความเมตตาากรูณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 27.85, 19.78, 19.78 และ 33.35 ตามลำดับ มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.34, 3.14, 3.28 และ 3.22 ตามลำดับ เพศหญิงที่อายุต่ำกว่า 30-40 ปี ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความเมตตาากรูณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 28.33, 19.00, 19.22 และ 32.55 ตามลำดับ มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.38, 5.59, 4.73 และ 2.78 ตามลำดับ เพศหญิงที่อายุต่ำกว่า 30-40 ปี ประสบการณ์ต่ำกว่า 10-20 ปี มีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความเมตตาากรูณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 29.80, 20.50, 21.00 และ 32.70 ตามลำดับ มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.04, 5.25, 1.63 และ 2.86 ตามลำดับ

4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละสถานการณ์ แต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมแต่ละด้านของแต่ละตัวแปร ตามลักษณะของอายุและประสบการณ์ในกลุ่มเพศชายในส่วนของเพศชายที่อายุต่ำกว่า 30-40 ปี ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความเมตตา กรุณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 29.70, 21.00, 20.50 และ 34.16 ตามลำดับ มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.87, 2.53, 1.76 และ 2.29 ตามลำดับ เพศชายที่อายุต่ำกว่า 30-40 ปี ประสบการณ์ต่ำกว่า 10-20 ปี มีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความเมตตา กรุณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 30.00, 21.26, 20.82 และ 34.16 ตามลำดับ มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.66, 2.47, 2.38 และ 3.17 ตามลำดับ เพศชายที่อายุ 40 ปีขึ้นไป ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความเมตตา กรุณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 28.90, 21.00, 20.63 และ 33.90 ตามลำดับ มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.13, 1.84, 2.76 และ 2.66 ตามลำดับ เพศชายที่อายุ 40 ปีขึ้นไป ประสบการณ์ต่ำกว่า 10-20 ปี มีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความเมตตา กรุณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 30.60, 20.75, 21.24 และ 35.10 ตามลำดับ มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.30, 2.48, 1.66 และ 2.25 ตามลำดับ เพศชายที่อายุ 40 ปีขึ้นไป ประสบการณ์ต่ำกว่า 21-30 ปี มีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความเมตตา กรุณา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 30.28, 21.50, 21.21 และ 33.85 ตามลำดับ มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.84, 2.02, 2.15 และ 1.46 ตามลำดับ

5. ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษา โดยใช้สถิติเอฟ (F - test) ระหว่างลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษา โดยแบ่งตามอายุและประสบการณ์ในกลุ่มเพศชายและเพศหญิง

5.1 เมื่อนำมาทดสอบหาค่าความแตกต่างทางคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษา ด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม กับอายุและประสบการณ์ในเพศหญิง พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อนำมาทดสอบความแตกต่างทางคุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความเมตตา กับอายุและประสบการณ์ในเพศหญิง พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 เมื่อนำมาทดสอบหาค่าความแตกต่างทางคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษา ด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และความเมตตากรุณา กับอายุและประสบการณ์ในเพศชาย พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

#### อภิปรายผล

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นชาย ร้อยละ 70.50 และเป็นหญิงร้อยละ 29.50 มีอายุส่วนมากในระหว่าง 31-40 ปี มีประสบการณ์ 10-20 ปี เป็นเพศหญิง มีอายุ 30 ปี มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 41.07 ขณะที่เพศชาย อายุ 30-40 ปี ประสบการณ์ 10-20 ปี มีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 41.27
2. เมื่อทดสอบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษาด้านความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และความเมตตากรุณา ไม่แตกต่างกันที่ระดับ .05 ส่วนด้านความรับผิดชอบ เพศหญิงและเพศชายมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษา โดยแบ่งตามอายุ พบว่าค่าเฉลี่ยจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อนำวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มเป็นรายคู่ พบว่ามีความแตกต่างกันในทุกกลุ่มระดับอายุ เมื่อนำมาทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และความเมตตากรุณาของครูพลศึกษา พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. เมื่อทดสอบค่าเฉลี่ยคุณลักษณะทางจริยธรรมของครูพลศึกษาด้านความรับผิดชอบต่อความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และความเมตตากรุณา พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ผลของจริยธรรมเมื่อแบ่งตามลักษณะจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรมกับอายุและประสบการณ์ในเพศชาย ไม่แตกต่างกัน ส่วนในเพศหญิงพบว่าความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรมไม่แตกต่างกัน แต่ด้านความเมตตากรุณาแตกต่างกัน

#### ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรมีการศึกษาคุณลักษณะจริยธรรมในกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ
2. ควรศึกษาองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะจริยธรรม

**บรรณานุกรม**

## บรรณานุกรม

- เกษิณี ผลประพตติ. การศึกษาพฤติกรรมการทางจริยธรรมของนักศึกษาครู ในกลุ่มวิทยาลัยครู ภาควิชากลาง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524. อัดสำเนา.
- โรศล มีคุณ. การวิจัยเชิงทดลองฝึกอบรมการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมและทักษะในการสวมบทบาทของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษา. ปรินคิปัล กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.
- ..... การวัดจริยธรรม. ราชบุรี : วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง ราชบุรี, 2533.
- โรกลินทร์ รังสยาพันธ์. ปรัชญาและคุณธรรมสำหรับครู. ตำรา - เอกสารวิชาการฉบับที่ 6 ภาคพัฒนาตำราและเอกสารวิชาการ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมฝึกหัดครู, 2530.
- จรินทร์ ชานีรัตน์. วิชาการพลศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เอเดียนสโตร์, 2513.
- เจสียว บุรีภักดี และคณะ. "ลักษณะของครูที่ดี," รายงานผลการวิจัย. โรงพิมพ์ตำรวจ, 2520.
- ชาดชัย อินทรประวัตติ. การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการปลูกฝังจริยธรรมของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตสงขลา. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิ. จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- ..... ผลงานวิจัยจริยธรรมของสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิ และคณะ. การเสริมสร้างคุณลักษณะของข้าราชการพลเรือน. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ., 2530.
- บุณมา พินงาม. หลักการและการบริหารพลศึกษา. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน, 2520.

- ประชุม อาชวบารุง และคณะ. การตรวจสอบเชิงจิตวิทยา. สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2519.
- พาณิชย์ ปิลมาศ. คุณลักษณะของครูพลศึกษาที่พึงปรารถนาสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.
- หนังสือ หันนาสินทร์. การบริหารการศึกษาในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- พินิจ รัตนกุล. จริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมศาสนา, 2522.
- โพธิ์ทอง จิตอ่อนน้อม. พฤติกรรมทางจริยธรรมของครูพลศึกษาในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา และนักเรียนในเขตการศึกษา 7. ปริณิฎานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2529. อัดสำเนา.
- พอง เกิดแก้ว. การพลศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.
- มารุต คัทชะอม. ระดับการรู้เห็นเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยครูสงขลา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อัดสำเนา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2522. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2525.
- สารเดช บัวศรี. เอกสารประกอบคำสอน Moral Education. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2523.
- สีอาจ พ่วงบุตร. "ความสำคัญของครูพลศึกษาต่อวิชาชีพ." ข่าวกรมพลศึกษา. 14 : 35 พฤษภาคม - สิงหาคม 2525.
- อัศวอนงค์ ปราโมช, ม.ล. การรู้เห็นเหตุผลทางจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลวิชาชีพใน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อัดสำเนา.
- อิสระ เสียงเพราะดี. การศึกษาการรู้เห็นเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตการศึกษา 9. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526. อัดสำเนา.

อานวย ทะพิงค์มก และชยันต์ วรรณะภูติ. รายงานสัมมนาจริยธรรมานสังคมไทย.  
 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมศาสนา, 2522.

Birks, Mary Dutcher. "The relationships among moral reasoning  
 perceptual orientation and self concept." Dissertation Abstracts  
 International. 43(6) : 1883 - A: December 1982.

Burgess, Donald. "A study of the relationships between school climate  
 and teacher morale in Urban secondary school." Dissertation  
 Abstracts International. 43(2) : 311 - A: August 1982.

De Young, Anna Marie. "A study of relationships between teacher and  
 student levels of moral reasoning in a Japanese setting." Dissertation Abstracts International. 43(5) : 1438 - A: November  
 1982.

Gowin, Charles Barry. "A study of teacher moral in southern Illinois." Dissertation Abstracts Interational. 43(12) : 3852 - A: June  
 1982.

Kay, W. Moral Development. London : George Allen and Unwin Ltd., 1970.

Kohlberg, L. "Stage and Sequence : The Cognitive Development Approach  
 to Socialization," in Goslin D.A., (eds.) Handbook of Socializ-  
 ation : Theory and Research. Chicago, Rand McNally : 394 - 395;  
 1969.

Niles, William Jeremiah. "The effects of moral education on delinquents  
 and predelinquents." Dissertation Abstracts International.  
 43(12) : 3852 - A: June 1983.

Piaget, Jean. 1951. The Psychology of Intelligence. London :  
 Routledge & Legan Paul, Ltd., n.d.

הכנת

### แบบสำรวจ

ความคิดเห็นการใช้เหตุผล การพิจารณาปัญหา การแก้ปัญหา การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า  
ของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม

#### คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

กรุณาตอบคำถามทุกข้อ เพราะคำตอบของท่านจะเป็นแนวทางในการรวบรวมแนวความคิด  
ของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐมตาม  
สภาพความเป็นจริง โดยผู้วิจัยได้แบ่งแบบสำรวจออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นการสำรวจความคิดเห็นของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด  
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม

**ตอนที่ 1** ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ที่ตรงกับ  
สถานภาพของท่าน

1. เพศ
  - ( ) ชาย
  - ( ) หญิง
2. อายุ
  - ( ) ต่ำกว่า 30 ปี
  - ( ) 30 - 40 ปี
  - ( ) สูงกว่า 40 ปี
3. ประสบการณ์การสอนพลศึกษา
  - ( ) ต่ำกว่า 10 ปี
  - ( ) 10 - 20 ปี
  - ( ) 20 - 30 ปี
  - ( ) สูงกว่า 30 ปี

**ตอนที่ 2** คำชี้แจงในการตอบแบบทดสอบ

- ก. คำถามนี้เป็นเรื่องสั้น ๆ ของบุคคลในการเลือกกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง  
ให้ท่านอ่านซ้ำ ๆ และถ้าท่านเป็นบุคคลเหล่านั้น ท่านคิดอย่างไรมากที่สุด  
ก็ให้ทำเครื่องหมาย ○ ล้อมรอบตัวอักษร
- ข. ในการตอบคำถามแต่ละข้อให้เลือกคำตอบได้เพียงคำตอบเดียว
- ค. โปรดตอบคำถามให้ครบทุกข้อ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการวิจัย
- ง. ตัวเลือกทุกข้อ ไม่มีตัวถูกและไม่มีตัวผิด ฉะนั้นแบบสำรวจฉบับนี้  
จะไม่แปรค่าเป็นคะแนน

1. ครูสมชายเป็นครูพลศึกษาสอนอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาหนึ่ง มีหน้าที่ต้องเตรียมการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สิ้นหนึ่งเขาไปช่วยงานสหกรณ์จนศึก เผอิญเนื้อหาวิชาที่จะสอนในวันรุ่งขึ้นค่อนข้างยาก ถ้าไม่ได้เตรียมการสอนล่วงหน้าการเรียนการสอนก็จะไม่ได้ผลเท่าที่ควร ดังนั้นเขาจึงได้เตรียมการสอนก่อนเข้าสอน ถ้าท่านเป็นครูสมชาย ท่านคิดอย่างไรจึงปฏิบัติเช่นนั้น
  - ก. เพื่อให้นักเรียนชมว่าสอนเก่ง
  - ข. เพราะเพื่อนครูเตรียมการสอนกันทุกคน
  - ค. เพื่อสอนนักเรียนให้เป็นเยาวชนที่ดีของชาติ
  - ง. กลัวว่าจะตอบคำถามของนักเรียนไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร
  - จ. ยึดหลักการที่ว่าครูควรเตรียมการสอนล่วงหน้าทุกครั้ง
  - ฉ. เพราะตระหนักว่าตนเองอดนอนคนเดียวดีกว่านักเรียนจำนวนมากได้รับความรู้ไม่เต็มที่
  
2. ครูรัตนางานใจซื้อผกซักฟอกจากร้านของนายมา ซึ่งเป็นพ่อค้าที่ชอบเอารัคเอาเปรียบลูกค้าอยู่เสมอ เพราะในละแวกนั้นมีร้านค้าของนายมาเพียงร้านเดียว เมื่อจ่ายเงินค่าของและรับเงินทอนมาตรวจดู ปรากฏว่านายมา ทอนเงินเกินมา 10 บาท เธอจึงได้คืนเงินที่เกินนั้นให้แก่ นายมา ถ้าท่านเป็นครูรัตนางานใจ ท่านคิดอย่างไรจึงทำเช่นนั้น
  - ก. เป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องดำรงไว้ซึ่งความซื่อตรงทุกกรณี
  - ข. นายมาจะได้ชมว่าเป็นคนดี ต่อไปภายหน้าคงยอมลดราคาสินค้าให้
  - ค. ความซื่อสัตย์สุจริตของทุกคนจะทำให้สังคมเจริญรุ่งเรืองและสงบสุข
  - ง. เกรงนายมาจะตำหนิถ้ารู้ภายหลังว่าตนนำเงินทอนที่เกินมานั้น
  - จ. ครูสันชัยและวงเดือนเคยเล่าให้ฟังว่าได้คืนเงินทอนที่เกินมาให้แก่แม่ค้า
  - ฉ. ควรรับเงินทอนที่ถูกต้องตามราคาสินค้าที่ตัดตกลงกันไว้แล้วเท่านั้น แม้ว่าพ่อค้าจะโกงราคาสินค้านั้น ๆ ก็ตาม

3. ครูสมถวิลเป็นกรรมการตรวจสอบข้อสอบวัดผลปลายปี ชั้น ป.6 ในโรงเรียนประถมศึกษาแห่งหนึ่ง จากการตรวจสอบพบว่าสมศรีผู้เป็นน้องของตนสอบตก ซึ่งมีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด เพียง 3 คะแนน ถ้าหากสมถวิลเพิ่มคะแนนวิชาพลศึกษาให้แก่สมศรี 3 คะแนนในข้อสอบอัตนัย บางข้อ สมศรีก็จะเป็นผู้ที่สอบได้ แต่ครูสมถวิลก็ไม่เพิ่มคะแนนให้สมศรี ถ้าท่านเป็นครูสมถวิล ท่านคิดอย่างไรจึงทำเช่นนั้น

- ก. กลัวครูหาผิดรู้ว่าทุจริตต่อหน้าที่จะต้องถูกลงโทษ
- ข. ความเป็นธรรมในสังคมควรรักษาไว้เหนือสิ่งอื่นใด
- ค. เพื่อนครูและนักเรียนต่างก็พอใจคนที่มีความยุติธรรม
- ง. กรรมการตรวจทานคะแนนคงชมว่าเป็นผู้มีความเที่ยงตรงและยุติธรรม
- จ. ละอายใจตนเอง ถ้าหากไม่สามารถให้ความเป็นธรรมแก่ผู้เข้าสอบทุกคน
- ฉ. กรรมการตรวจสอบข้อสอบต้องปฏิบัติตามหน้าที่ตามระเบียบ โดยยึดหลักความเที่ยงธรรม

4. ครูศิริจีจักรยานยนต์เข้าไปธุระในเมือง ระหว่างทางพบชายคนหนึ่งจูงจักรยานยนต์เข้าสู่ตัวเมือง โดยมีเด็กชายอายุประมาณ 10 ขวบ เดินตามไปด้วย จึงได้หยุดรถสอบถาม ได้ความว่าเครื่องยนต์ชำรุด ครูศิริจีแม้จะมีธุระด่วน แต่ก็ได้ช่วยซ่อมรถจักรยานยนต์ของชายคนนั้นจนสามารถขับขี่ได้ ถ้าท่านเป็นครูศิริ ท่านคิดอย่างไรที่ช่วยเหลือชายคนนั้น

- ก. ไม่อยากได้ชื่อว่าเป็นคนเล็งน้ำใจ
- ข. ยึดหลักว่าคนในสังคมช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- ค. โอกาสหน้าถ้าตกอยู่ในสภาพนี้ คงมีผู้ช่วยเหลือบ้าง
- ง. วิทยากรลูกเสือชาวบ้านเน้นอยู่เสมอว่าควรช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ
- จ. แม้ว่าตนเองจะเสียเวลาบ้างแต่ก็ภูมิใจที่ได้ช่วยคนที่ตกทุกข์ได้ยาก
- ฉ. รู้สึกไม่สบายใจถ้าหากไม่ช่วยเหลือพ่อลูกคู่กัน ทั้ง ๆ ที่สามารถช่วยได้

5. ครูสมศักดิ์และเพื่อน ๆ ขับรถจักรยานยนต์ออกจากซอยเพื่อไปโรงเรียนซึ่งอยู่ห่างจากปากซอยไปทางขวามือประมาณ 1 กิโลเมตร เพื่อน ๆ ของครูสมศักดิ์ขับรถจักรยานยนต์ย้อนศรทุกวัน ส่วนครูสมศักดิ์ขับรถจักรยานยนต์ข้ามถนนไปอีกฝั่งหนึ่งแล้วจึงไปเลี้ยวที่กลับรถซึ่งเลยห่างจากรถโรงเรียน 500 เมตร ถ้าท่านเป็นครูสมศักดิ์ ท่านคิดอย่างไรจึงปฏิบัติเช่นนั้น
- กลัวถูกตำรวจจับที่ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร
  - ต้องการทำให้ถูกต้องเพื่อบุคคลอื่นจะได้ยึดเป็นแบบอย่าง
  - ไม่สบายใจถ้าหากขับรถจักรยานยนต์ตามความสะดวกของตน
  - อยากให้ผู้ที่พบเห็นชมว่าเป็นคนดี ปฏิบัติตามกฎหมายจราจร
  - เป็นหน้าที่ของผู้ใช้ถนนทุกคนที่จะต้องปฏิบัติตามกฎของสังคมที่กำหนดไว้
  - เห็นว่าความสะดวกของคนส่วนใหญ่มิ่สำคัญกว่าความสะดวกของตนเพียงคนเดียว
6. ครูวาสนาทะเลาะกับครูเอกชัยเป็นประจำ ทั้ง ๆ ที่เป็นครูพลศึกษาในโรงเรียนเดียวกัน ต่อมาวันหนึ่งครูเอกชัยประสบอุบัติเหตุรถชนขาหัก ครูวาสนาประสบเหตุการณ์จึงได้จัดการนำส่งโรงพยาบาลและไปเยี่ยมอยู่เสมอจนกระทั่งครูเอกชัยหายป่วย ถ้าท่านเป็นครูวาสนา ท่านคิดอย่างไรจึงช่วยเหลือครูเอกชัย
- ครูเอกชัยจะได้ไม่ทะเลาะกับตนอีกในวันข้างหน้า
  - กลัวเพื่อนครูจะตำหนิว่าไม่ช่วยเหลือเพื่อนในโรงเรียนเดียวกัน
  - เป็นหน้าที่ของทุกคนในสังคมที่จะต้องช่วยเหลือกันยามทุกข์ยาก
  - เพื่อน ๆ ของครูเอกชัยจะได้ยอมรับว่าเธอมีจิตใจดีไม่อาฆาตพยาบาท
  - การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีเมตตากรุณาจะทำให้โลกมนุษย์สงบสุข
  - แม้ครูเอกชัยจะขอโทษเรื่องทะเลาะกับตน แต่เขาก็คงสามารถทำประโยชน์ให้แก่สังคมได้ไม่น้อยเมื่อหายป่วย

7. ครูสินชัยชอบดูรายการมวยทางทีวีเป็นอย่างยิ่ง และในวันที่ 5 มกราคม 2537 มีรายการมวยชิงแชมป์โลกระหว่างรัตนพลกับลาเควซ ซึ่งตรงกับเวลาที่จะต้องทาน้ำที่กำกับการสอบประจำภาค แม้จะอยากดูการถ่ายทอดมวยทางทีวีในครั้งนี้อีก แต่ก็จำใจไปกำกับการสอบ ถ้าท่านเป็นครูสินชัย ท่านคิดอย่างไรจึงปฏิบัติเช่นนั้น

- ก. กลัวถูกลงโทษทางวินัยฐานละเลยต่อหน้าที่
- ข. การปฏิบัติตามหน้าที่จะได้เป็นครูที่ดีเหมือนกับครูอื่น ๆ
- ค. ถ้าตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ อาจารย์ย่อมคงจะเห็นคุณงามความดีบ้าง
- ง. ผู้กำกับการสอบมีหน้าที่ต้องดูแลความเรียบร้อยในห้องสอบตลอดเวลา
- จ. การกำกับการสอบให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีสำคัญกว่าการดูมวยชิงแชมป์โลก
- ฉ. ถ้าทุกคนทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถก็จะทำให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้า

8. ครูประวิทย์ได้รับรางวัลครูดีเด่นเป็นเงิน 1 แสนบาท แม้ว่าเขาจะมีฐานะยากจนและต้องการเก็บเงินไว้ใช้จ่ายสำหรับครอบครัว แต่เขาก็ได้สละเงินส่วนหนึ่งสร้างโรงเรียนเพื่อให้เด็กยากจนได้เล่าเรียน ถ้าท่านเป็นครูประวิทย์ ท่านคิดอย่างไรจึงสละเงินสร้างโรงเรียนในครั้งนี้

- ก. จะได้ชื่อว่า เป็นพ่อพระของคนยากจน
- ข. ถ้าเก็บเงินไว้มากแล้วจะถูกปล้นชิงทรัพย์
- ค. การเสียสละครั้งนี้อาจได้รับรางวัลดีเด่นอีกครั้ง
- ง. การเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้ยากไร้ เป็นสิ่งที่พึงกระทำ
- จ. บุคคลผู้อุดมด้วยทรัพย์แต่กลับตระหนี่ไม่เคยช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก ย่อมหาผู้มีคุณค่าแก่สังคมไม่
- ฉ. ได้ตั้งปณิธานไว้ว่าจะสละกำลังกาย กำลังสติปัญญา และกำลังทรัพย์เพื่อคนที่ยากจนกว่าจนสุดความสามารถ

9. ครูดีเป็นเพื่อนของครูเอก ขับรถดอยหลังไปชนรถของมิสเตอร์จอห์น ครูเอกอยู่ในที่เกิดเหตุด้วย ครูดีจึงขอร้องให้ครูเอกเป็นพยานให้การแก่ตำรวจว่ามิสเตอร์จอห์นขับรถมาชนท้ายรถของตน แต่ครูเอกให้การไปตามความเป็นจริง ถ้าท่านเป็นครูเอก ท่านคิดอย่างไรจึงให้การแก่ตำรวจเช่นนั้น

- ก. จะได้ เป็นที่นิยมชมชอบของผู้ที่พบเห็น
- ข. กลัวตำรวจจับได้ว่าให้การเท็จจะต้องมีความผิด
- ค. มิสเตอร์จอห์นคงจะยกย่องชมเชยหรือให้รางวัลบ้าง
- ง. ในฐานะพลเมืองดี จะให้การเข้าหน้าที่ตามความเป็นจริงทุกครั้ง
- จ. ควรให้ความเป็นธรรมแก่ทุกคนโดยไม่คำนึงว่าจะเป็นคนชาติใดก็ตาม
- ฉ. การให้การตามความเป็นจริงเป็นการรักษาชื่อเสียงของคนไทยทั้งชาติ

10. ครูพนมประสบอุบัติเหตุรถคว่ำเสียโลหิตมาก ต้องการโลหิตหมู่เอ 1 โดยด่วน มิฉะนั้นอาจเสียชีวิต ครูโชคดีเป็นเพื่อนครูที่เคยมีเรื่องโกรธเคืองกับครูพนม แต่มีโลหิตหมู่เอทราบข่าวจึงรีบพาให้โลหิตแก่ครูพนม ถ้าท่านเป็นครูโชคดี ท่านคิดอย่างไรจึงให้โลหิตแก่ครูพนม

- ก. เกรงเพื่อน ๆ จะตำหนิเพราะมีผู้รู้ว่าตนมีโลหิตหมู่เอ
- ข. พ่อแม่พี่น้องและเพื่อน ๆ ของครูพนมคงยกย่องชมเชยว่ามีน้ำใจดี
- ค. แม้ตนจะเสียโลหิตบ้าง แต่ก็ควรเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้ป่วย
- ง. ถ้าหากตนประสบอุบัติเหตุเช่นนี้ในวันหน้า ครูพนมคงช่วยเหลือตนบ้าง
- จ. พร้อมทั้งจะสละโลหิตให้แก่ผู้ป่วยทุกคน ถ้าสามารถให้ได้โดยไม่เลือกเชื้อชาติศาสนา
- ฉ. แม้การให้โลหิตจะกระทบกระเทือนสุขภาพของผู้ให้ แต่ก็ควรเสียสละเพราะครูพนมคงทราพระยชนำให้แก่สังคมได้อีกมาก

11. ครูคานิงเห็นครูสุพจน์ ขอมย เครื่องพิมพ์ดีดไฟฟ้าของโรงเรียนไปขาย ครูใหญ่ไม่ทราบว่ามีใครขอมยไป จึงหาตัวผู้กระทำความคิดและจะตั้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกับครูทุกคน ครูคานิงจึงตัดสินใจบอกครูใหญ่ว่าครูสุพจน์เป็นผู้ขอมย เครื่องพิมพ์ดีดไฟฟ้าของโรงเรียนไปขาย ถ้าท่านเป็นครูคานิง ท่านคิดอย่างไรที่บอกความจริงแก่ครูใหญ่
- ผู้ใดทำผิดผู้นั้นก็ควรถูกลงโทษ
  - กลัวจะถูกลงโทษโดยที่ตนมิได้กระทำความคิด
  - เป็นการไม่ยุติธรรมที่จะบ่งบอกว่าผู้บริสุทธิ์ต้องถูกลงโทษ
  - เพื่อนครูคนอื่น ๆ คงรักตนมากขึ้นเพราะช่วยยืมไม่ต้องถูกลงโทษ
  - คิดว่าเพื่อน ๆ ครูที่มีได้กระทำคงต้องการให้ตนบอกความจริงแก่ครูใหญ่
  - ได้บอกครูใหญ่ไปตามความเป็นจริง ไม่ได้ใส่ร้ายครูสุพจน์และไม่ต้องการให้คนบริสุทธิ์ต้องได้รับโทษ
12. ครูวิไลขับรถชนหญิงคนหนึ่งศีรษะขาดเห็นสลบในที่เปลี่ยวเวลากลางคืน ถ้าหากเขาขับรถหนีไปก็คงไม่มีใครรู้เห็น แต่ครูวิไลกลับหยุดรถพาหญิงคนนั้นไปส่งโรงพยาบาลและแจ้งให้ตำรวจทราบว่าตนเป็นผู้ขับรถชนหญิงคนนั้น ถ้าท่านเป็นครูวิไล ท่านคิดอย่างไรจึงทำเช่นนั้น
- การช่วยผู้ประสบอุบัติเหตุจะได้รับการลดหย่อนโทษ
  - ถ้ามีผู้รู้เห็นแจ้งตำรวจถูกจับภายหลังจะมีโทษหนักขึ้น
  - เป็นการน่าละอายใจถ้าหากหลบหนีโดยไม่รับผิดชอบต่อการกระทำของตน
  - เพื่อให้ผู้บาดเจ็บ ตำรวจ และแพทย์ที่โรงพยาบาลยอมรับว่าเป็นคนดีคนหนึ่ง
  - จะต้องยอมรับผิดในฐานะที่สว่างละ เม็ดสิทธิส่วนบุคคลของหญิงคนนั้นแม้จะไม่เจตนา
  - สังคมต้องการให้ผู้กระทำผิดจะโดยเจตนาหรือไม่ก็ตามรับผิดชอบต่อผลการกระทำของตน

13. ในการสอบเข้าสู่ตำแหน่งอาจารย์ในโรงเรียนประถมศึกษาที่ว่างอยู่ กรรมการคุมสอบได้ตกลงกับครูผู้เข้าสอบทุกคนว่าจะปล่อยให้ครูทำข้อสอบตามลำพังโดยกรรมการจะไม่เกี่ยวข้องใด ๆ รับผิดชอบ แต่จะขอให้ครูควบคุมตนเอง ครูสมบูรณ์ทำข้อสอบข้อหนึ่งไม่ได้แต่ก็ไม่ยอมเปิดตำราหรือถามเพื่อน ๆ ที่นั่งใกล้กัน ถ้าท่านเป็นครูสมบูรณ์ ท่านคิดอย่างไรจึงไม่ช่วยโอกาสสอบหรือถามเพื่อน

- ก. กรรมการอาจจะลงโทษให้สอบตกถ้าทราบว่าคุณทุจริต
- ข. ต้องการทำให้เพื่อนครูชมว่าเป็นคนที่ไว้ใจได้ทุกโอกาส
- ค. ต้องควบคุมตนเองตามที่ตกลงไว้กับกรรมการก่อนสอบ
- ง. เพื่อน ๆ ต่างก็ทำข้อสอบด้วยความสามารถของตนเองด้วยกันทั้งนั้น
- จ. ยึดหลักการว่าผู้เข้าสอบต้องตอบข้อสอบโดยใช้ความรู้ความสามารถของตนเองเท่านั้น
- ฉ. แม้จะมีผู้ก้ากับการสอบหรือไม่ก็ตาม จะยึดมั่นในหลักการใช้ความรู้ความสามารถของตนเองตลอดไป

14. ครูวิภา นั่งรถเมล์กลับบ้าน ระหว่างทางหญิงชราคนหนึ่งขึ้นมาบนรถเมล์คันนั้น แต่ไม่มีที่นั่งจึงต้องยืนบนรถเมล์ ครูวิภาหยิบหนังสือหลายเล่ม แต่ก็ได้ลุกขึ้นเพื่อให้นั่งแก่หญิงชราคนนั้น ถ้าท่านเป็นครูวิภา ท่านคิดอย่างไรจึงทำเช่นนั้น

- ก. คนที่แข็งแรงควรช่วยเหลือผู้ที่อ่อนแอกว่า
- ข. ยึดมั่นในคำปฏิญาณว่า "จะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ"
- ค. กลัวผู้โดยสารคนอื่น ๆ จะตำหนิว่าใจดีไม่สงสารคนแก่
- ง. รู้สึกละอายใจที่ปล่อยให้คนแก่ยืนทรมาณอยู่โดยไม่ช่วยเหลือ
- จ. ครูที่สอนวิชาลูกเสือได้ย้ำเสมอว่าควรช่วยเหลือผู้ที่อ่อนแอกว่า
- ฉ. ต้องการให้คนจับรถและกระเป๋ารถเมล์ชมว่าเป็นคนใจดีมีเมตตา

15. งานการแข่งขันกีฬาระหว่างครูในสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดหนึ่ง มีข้อห้ามให้นักกีฬา คีฬาบางชนิด เช่น ลิฟต์ตัน-ตี ก่อนลงแข่งขัน ครูผู้พาเป็นนักวิ่งสมัครจากสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอหนึ่ง จะต้องลงแข่งขันระยะ 100 เมตร กับครูผู้พาที่มาจากสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภออื่น ๆ ลูกศิษย์ของครูผู้พาต้องการให้ครูของตนชนะ จึงได้แอบส่ง ลิฟต์ตัน-ตีให้ก่อนลงสนาม แม้จะแอบตีมาได้โดยฝ่ายตรงข้ามไม่เห็น แต่ครูผู้พาก็ไม่ยอมตี ถ้าท่านเป็นครูผู้พา ท่านคิดอย่างไรจึงไม่ยอมตีมาบ้างในครั้งนี้

- ก. ใจดี ๆ ก็ยกย่องนักกีฬาที่ปฏิบัติตามกติกา
- ข. นักกีฬาที่ดีต้องยึดมั่นและไม่ละเมิดกติกา
- ค. ถ้ากรรมการจับได้ว่าตีมาบ้างก็อาจถูกปรับให้แพ้
- ง. ต้องการให้ลูกศิษย์ของตนยกย่องว่าเป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬา
- จ. การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และข้อตกลงย่อมนำมาซึ่งความสงบเรียบร้อยของสังคม
- ฉ. แม้จะชนะเลิศได้เหรียญทอง แต่ถ้าได้มาโดยการกระทำผิดกติกา เหรียญนั้นย่อม ไร้ค่ามิได้

16. แม่แมวตัวหนึ่งพบเงรมาตลอดลูกที่เรือนต้นไม้หลังบ้านของครูผู้พา เธอว่าเป็นลูกคน ถ้ามีคน ตก ลูกแมวอาจหนาวตายได้ จึงได้นำแม่แมวและลูกแมวเข้ามาไว้ในบ้านและให้อาหารเลี้ยงดู อย่างดี ทั้ง ๆ ที่ในบ้านของเธอมีสัตว์เลี้ยงอยู่หลายชนิดแล้ว ถ้าท่านเป็นครูผู้พา ท่านคิดอย่างไรที่จะช่วยแมวเหล่านั้น

- ก. ต้องการได้แมวไว้จับหนูที่มีอยู่ชุกชุม
- ข. ทุกคนในบ้านเห็นดีด้วยที่นำแมวมาเลี้ยงในบ้าน
- ค. ถ้าละเลยไม่ช่วยเหลือทุกคนในบ้านรู้เข้าจะถูกตำหนิ
- ง. การช่วยเหลือคนหรือสัตว์ที่ตกทุกข์ได้ยากก่อให้เกิดผลดีต่อสังคมมากกว่าผลเสีย
- จ. ทุกชีวิตต่างก็ต้องการความสุข จึงไม่ควรละเลยที่จะช่วยเหลือไม่ว่าจะเป็นคนหรือสัตว์
- ฉ. การช่วยเหลือคนหรือสัตว์ที่ตกทุกข์ได้ยาก เป็นสิ่งที่ควรปลูกฝังให้มีความจิตใจ ของทุกคน

17. ครูสุเทพเป็นเจ้าของหน้าห้องสมุด เห็นครูสุนีย์ซึ่งเป็นเพื่อนของตนฉีกหนังสือของห้องสมุด จึงได้รายงานให้บรรณารักษ์ทราบ ถ้าท่านเป็นครูสุเทพ ท่านคิดอย่างไรจึงไม่ปกป้องความคิดให้แก่เพื่อน

- ก. เกรงว่าคนส่วนใหญ่มองว่าไม่มีโอกาสอ่านหนังสือเล่มนั้น
- ข. เป็นการน่าละอายใจถ้าหากทะเลาะหน้าที่ที่ควรปฏิบัติเพราะเห็นแก่เพื่อน
- ค. ครูสีทองและครูวิระ ซึ่งเป็นเพื่อนร่วมงานเป็นผู้สนับสนุนให้รายงานบรรณารักษ์
- ง. เจ้าหน้าที่ห้องสมุดจะต้องระวังมิให้ผู้ใดทำลายหนังสือซึ่งเป็นสมบัติของส่วนรวม
- จ. ใครสามารถจับตัวผู้ฉีกทำลายหนังสือของห้องสมุดได้จะได้รับรางวัลจากห้องสมุด
- ฉ. ถ้าบรรณารักษ์ทราบว่าครูสุเทพปกป้องความคิดให้แก่เพื่อน เขาจะต้องถูกลงโทษ

18. อาภาเรียนจบระดับปริญญาตรี กำลังเตรียมตัวสอบเข้าเป็นครูโรงเรียนประถมศึกษา ครูสุพลพี่ชายของอาภาเป็นกรรมการออกข้อสอบคัดเลือกครูครั้งนี้ด้วย ได้ลืมแฟ้มข้อสอบไว้ที่บ้าน อาภาทราบว่าแฟ้มนั้นมีข้อสอบคัดเลือกครู แต่เธอก็มิได้แตะต้องแฟ้มนั้น ถ้าท่านเป็นอาภา ท่านคิดอย่างไรจึงไม่ฉวยโอกาสดูข้อสอบในแฟ้มของพี่ชาย

- ก. พ่อแม่พี่น้องทุกคนต่างก็รังเกียจคนทุจริต
- ข. กลัวพี่ชายรู้ว่าเปิดดูข้อสอบในแฟ้มแล้วจะถูกตำหนิ
- ค. จะได้บอกพี่ว่าตนมิได้เปิดแฟ้มข้อสอบ คงได้รับคำชมเชย
- ง. เป็นหน้าที่ของผู้สอบที่จะต้องเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับการสอบ
- จ. ถ้าเปิดดูข้อสอบในแฟ้มก็เป็นการทำลายเกียรติภูมิของตนเอง แม้จะช่วยพี่สอบได้ ก็ไม่ต้องการกระทำ
- ฉ. การสอบคัดเลือกเป็นการคัดบุคคลที่มีคุณภาพไปทำงานเพื่อประเทศชาติ ผู้ที่สอบได้ควรมีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง

19. ครูสังหลเป็นผู้มีอิทธิพล ได้ชมชูและทำร้ายร่างกายครูวินัย เนื่องจากไม่ยอมลงคะแนนในการเลือกตั้ง อ.ก.ค.จังหวัดาหัดตน ครูวินัยได้มาขอร้องครูบุญมีซึ่งรู้เห็นเหตุการณ์ให้ช่วยเป็นพยานเพื่อฟ้องร้องครูสังหล ครูบุญมีมิได้เป็นผู้มีอิทธิพลแต่ยอมเป็นพยานให้ ถ้าท่านเป็นครูบุญมี ท่านคิดอย่างไรจึงยอมเป็นพยานในครั้งนี้

- ก. เพื่อน ๆ ครูต่างก็สนับสนุนให้เป็นพยานครั้งนี้
- ข. ครูวินัยและญาติพี่น้องคงจะจ่ายค่าตอบแทนในการเป็นพยานบ้าง
- ค. เป็นวิถีทางที่จะทำให้นายสังหลได้รับโทษทางวินัย
- ง. ต้องการให้นายสังหลรู้สำนึก เพราะถ้าปล่อยไว้อาจจะมาชมชูตนสักวันหนึ่ง
- จ. การเป็นพยานครั้งนี้ก็เพื่อสร้างความเป็นธรรมให้เกิดแก่ทุกฝ่าย
- ฉ. ไตร่ตรองแล้วเห็นว่า ถ้านายสังหลถูกลงโทษ อาจกลับตัวเป็นคนดีของสังคมได้

20. ครูใหญ่ได้มอบหมายให้ครูวิชาและเพื่อน ๆ เป็นตัวแทนของโรงเรียนทำอุปกรณ์การสอนเพื่อส่งเข้าประกวดในวันประณมศึกษาแห่งชาติ เมื่อถึงกำหนดนัดทำงานปรากฏว่าเพื่อน ๆ ามมาตามที่ได้นัดกันไว้ ครูวิชาจึงได้ทำอุปกรณ์การสอนเพียงคนเดียวจนสำเร็จเรียบร้อยทันตามเวลา ถ้าท่านเป็นครูวิชา ท่านคิดอย่างไรจึงยอมทำงานนี้เพียงคนเดียว

- ก. ต้องการคะแนนจากผลงานที่ตนทำสำเร็จ
- ข. งานใดที่ได้รับมอบหมายจะต้องทำให้สำเร็จทุกครั้ง
- ค. กลัวครูใหญ่จะตำหนิ ถ้าทำงานไม่สำเร็จตามกำหนด
- ง. เพื่อน ๆ ครูด้วยกันจะได้ยกย่องว่าเป็นคนที่ไว้ใจได้ในเรื่องการทำงาน
- จ. ได้สัญญากับครูใหญ่ไว้ว่าจะทำงานชิ้นนี้ให้สำเร็จไม่ว่าจะมีอุปสรรคใด ๆ ก็ตาม
- ฉ. หากทุกคนมุ่งมั่นกระทำหน้าที่ของตนให้สำเร็จคู่สงด้วยดี สังคมย่อมเจริญตาม

21. เด็กชายปิติถูกตะปุดตาทำเคินเขยจนมาโรงเรียน ครูเพียงใจซึ่งสอนอยู่โรงเรียนอื่นผ่านมา เห็นเช่นนั้นจึงได้ขับรถจักรยานยนต์ไปส่งถึงโรงเรียนของปิติ และจะขับรถจักรยานยนต์ไปส่งถึงโรงเรียนทุกครั้งที่เขาพบปิติ ถ้าท่านเป็นครูเพียงใจ ท่านคิดอย่างไรจึงช่วยเหลือปิติ
- ก. โอกาสหน้าจะได้จ้างงานปิติบ้าง
  - ข. กลัวผู้พบเห็นจะตำหนิว่าไม่มีความเมตตากรุณา
  - ค. ภาร ๗ ก็เคารพและรักครูที่ชอบช่วยเหลือนักเรียน
  - ง. เป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องให้ความช่วยเหลือนักเรียนทุกโอกาส
  - จ. ชาวโลกพึงตระหนักในหน้าที่ที่จะต้องพยายามช่วยเหลือผู้เจ็บป่วย
  - ฉ. แม้จะเสียเวลาของตนบ้างก็ดีกว่าให้นักเรียนทนทรมานเดินไปด้วยความเจ็บปวด

## ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายปรีชา สายคำ

เกิดวันที่ 14 เดือนกันยายน พุทธศักราช 2497

สถานที่เกิด อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 35/50 หมู่ 1 ตำบลท่าตลาด  
อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม 73110

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน ศึกษานิเทศก์ 7

สถานที่ทำงานปัจจุบัน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสามพราน  
หมู่ 2 ตำบลไร่จึง อำเภอสามพราน  
จังหวัดนครปฐม 73210

## ประวัติการศึกษา

- พ.ศ.2513 มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ.3) จากโรงเรียนโพธาราม  
"โรงพยาบาลเสณี" อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี
- พ.ศ.2515 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) จากวิทยาลัยครู  
หมู่บ้านจอมบึง ราชบุรี อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี
- พ.ศ.2519 ประกาศนียบัตรครุพิเศษมัธยม (พ.ม.) จากกรมการฝึกหัดครู  
กระทรวงศึกษาธิการ
- พ.ศ.2524 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) จากวิทยาลัยครูนครปฐม  
อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม
- พ.ศ.2539 การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ  
ประสานมิตร